

The first requisite leadership is the willingness to submit to the opinion of others.

—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 47—Vol. LVI.

Friday, 12th December, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

WHAT IS THE NATURE OF OUR BRAND OF CHRISTIANITY ASKS PROF. PISTORIUS

THE joint report of the Asiatic Land Tenure Laws Amendments Committee and the Land Tenure Act Amendment Committee of 1950, which says that the fundamental theme of the evidence throughout the years has been and still is: repatriation or failing which, compulsory segregation was not rejected either by the Government or by public opinion.

According to Hansard (No. 15, May 9, 1956, col. 5269-5261) the then Minister of Interior, Dr. Eben Donges, expressly stated that the long-range policy of the Government is to see that the irreducible minimum of Indians remained in the country, and he expressed the same sentiment in identical terms in the Senate.

In the group areas Act these sentiments were made the law of the country.

Nor has public opinion rejected the new ethical principles laid down by the joint report.

In Pretoria a body of churchmen investigated the plight of Pretoria Indians and came to the conclusion that the 5,000 Indians in Pretoria who are directly dependent on commerce will be faced with starvation if their shops are to be removed from where they are at present and put in Claudius.

A memorandum incorporating their findings was published in the Press and public reaction has been

practically nil.

If a similar deed had been done by Russia, we would have been indignant, but it is happening here, and we are completely unmoved.

A Promise

There is one aspect of the question that seems to have been forgotten, and that is that the Indians were originally introduced into South Africa at the express wish of the Europeans of Natal.

Had it not been for the Indians, Natal would at that time have been economically ruined, and so eager were we to have the Indians that we gave a solemn un-

dertaking to a reluctant Indian Government that Indians imported for labour on the sugar plantations would, after their period of indenture, be at liberty to take up residence in the country, where they were to have the rights enjoyed by other inhabitants.

Nobody seems to think of that undertaking now.

Can't Be Bothered

The hard fact is that public opinion in South Africa cannot be bothered with mere Indian hardship. The law, it is said, will be administered with equity.

It is indeed difficult to see how equity can be a factor in the matter, in view of the sentiments expressed by the joint report and the Minister. Must the boycott to reduce repatriation be equitable? Must we
(Continued on page 473)

Africans Will Continue Struggle Till Freedom Is Won

—Says Envoy

New Delhi, Dec. 5.

MR. J. G. ERZUAH, High Commissioner for Ghana told a New Delhi meeting on Wednesday that Ghana's independence would be meaningless unless it was linked with the total liberation of Africa.

There was a great desire in the Colonial territories of Africa to escape from the bonds of imperialism into freedom. Africans would continue to fight for their freedom, he said.

Mr. Erzuah added: "Independence cannot be withheld today from Africa and to get what the West needs from Africa it will have to work out some system of economic co-operation with independent African Governments as the days of the old mercantilist policy, which regarded colonies as source of raw materials and as market for finished goods are gone."

The meeting was also addressed by the Ambassadors of Egypt and Ethiopia, the Charge d' Affaires of Morocco and Mr. Cherif Guellar, representative of the Algerian National Liberation Front in India.

The President Is 74: Leaves For Malaya And Indonesia

NEW DELHI, Dec. 5.

INDIA'S President Dr. Rajendra Prasad was 74 on Wednesday and received many messages of felicitation.

On the same day, the President left New Delhi on the first stage of his journey to Malaya and Indonesia for State visits.

OPINION

FRIDAY, 12TH DECEMBER 1958

Declaration Of Conscience

ONLY one year has passed since the world-wide day of protest against the racist policies of South Africa. On December the 10th, 1957, groups gathered in many countries to declare support for the overwhelming majority of the South African people, non-white and white, in their determination to achieve the basic human rights that are the rightful heritage of all men. Among these basic rights, proclaimed in the Universal Declaration of Human Rights, is the right of every person to take part in the government of his country. And reviewing the position in 1957, the sponsors of the world-wide protest declared that "only one fifth of the citizens of South Africa control the Government and have forcibly denied participation in it to the remaining four-fifths who constitute the majority." Yet extreme as was the violation of the United Nations Charter at that time, the position has grown even worse over the last year.

For some time now the Indians of South Africa have been without political rights. They have lost no political rights this year, because they had none to lose. But they have paid heavily for their political impotence, and suffered wholesale despoliation under the Group Areas Act. There is no justice without the vote in this Christian National State of South Africa.

The Coloureds were already isolated in the political wilderness of the communal vote. But they still have the municipal vote in the Cape Province. Now this is threatened. And such is the disgust of decent men and women against this betrayal of solemn obligations to the Coloured people, that a former Chief Justice is taking a leading part in the protest. At the same time, the Coloured Affairs Department is extending its activities. The pattern is clear. Non-whites cannot take part in the government of the country. They must be governed, not govern.

This has been the plight of the Africans for many years. Their representation in Parliament is only symbolic. Now even this negligible symbolic representation must be destroyed. The Prime Minister is reported to have told African Chiefs that the African representatives must go "because the money that is paid out to these Whites who represent you in Parliament will be given to you...they are eating the fat from your table which should have been eaten by you." This is an incredible statement from a party which is continually taking more and more of the national wealth for itself in large numbers of Senators, new Ministerial appointments and a vast array of civil servants. The Prime Minister has in fact denied that this was what he had to say. But he has made it clear that he will abolish the African representatives.

Now to understand the significance of this move, we must remember that the Government controls the Chiefs and the Bantu Authorities. It is thus in a strong position to ensure the return of its own candidates and in this way to make African representation entirely meaningless. Yet it prefers to abolish African representation, because it is a cardinal principle of this Government that Africans must take no part in the government of their country. Even the Advisory Boards are to be abolished, it seems. These Advisory Boards are only toy telephones, but at least there is two-way communication. And this the Government will not tolerate. Instead there is a talk of extending the Bantu Authorities to the urban areas by the appointment of tribal ambassadors. Communications will come only one way, from the Prime Minister, through the Ministers of Bantu Education and Economic Development, through the Secretary and a vast horde of civil servants, through the Bantu Authorities and tribal ambassadors, down to the African people.

The Nationalist Party has absolute power, and absolute power corrupts absolutely. All the tyrannies to which we are so mercilessly subjected flow from the moral depravity of Nationalism, but above all from denial of political rights to the great mass of the population. On the first anniversary of the Declaration of Conscience we must take our stand on the resolute determination to secure a vote for every man and woman. We must reaffirm the Universal Declaration of Human Rights "that everyone has the right to take part in the government of his country."

Dr. Nkrumah Supports Non-violence

THE All-African People's Conference attended by 200 delegates representing 25 countries was opened by Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana, at Accra on Tuesday, December 9th.

In his opening speech Dr. Nkrumah said that he supported the use of "every form of non-violent action" to bring about the total liberation of Africa from imperialism and colonialism.

Amongst other speakers were Mr. Hamed Bakari, head of the Egyptian labour confederation. He said that after losing almost all of Asia the imperialists looked on Africa as their last chance and always believed that the African would be perpetually a slave. Referring to the invasion of Egypt in 1956, he said Britain and France had to withdraw because world opinion was against them.

A Sacred Mission

Mr Ato Getachew Makasha of Ethiopia said that his country regarded the "rooting out" of the evils of colonialism and imperialism from the African continent as a "sacred mission."

He said, "our bitter experience

between the end of the 19th century and the second world war convinces us that there can be no security and safety for Africans so long as these evils are allowed to exist in the continent in any shape or form.

Colonialism And Imperialism Condemned

Imperialism and colonialism was strongly condemned and the highlights of the discussion concerned Algeria.

Dr. F. Omar, leader of the delegation from the Algerian National Liberation Front, said, "In our work at this conference we must attempt to recommend the formation of a strong force of African freedom fighters and unmask the manoeuvres of those strangers forcing themselves on us and anxious never to get out. He said, leaders should seek alliance on a tactical basis with imperialist powers in order to out-

wit them finally. An African community was the final objective of nationalist leaders of Algeria. Dr. Omar favoured violence and said that "after all we have the right to take by force what belong to us."

Arms To Aid France

Mr. Tom Mboya, nationalist and trade union leader from Kenya, and chairman of the conference said the Algerian situation was the biggest problem to be tackled by the meeting. He said, "Algeria exposes the emptiness and bankruptcy of the preachings of western power. In Algeria we see the western powers sending arms to aid France while they preach support for the freedom and development of the backward areas of the world."

Mr. Mboya said that the aiding of France in Algeria by the western powers was not the best approach to the problem of international communism. He suggested, "what they should do is to master international communism item by item."

"The actions," he said, "of colonial powers, especially in Algeria, will eventually determine whether we should use force. And when that time comes we should not be blamed."

Two Categories

Dependent territories in Africa fell into two main categories, said Chief Awolowo, Premier of

West Nigeria. First, where the indigenous Africans were dominated by foreigners who had seats of authority in foreign lands, second, where indigenous Africans were dominated by foreign settlers. He favoured immediate emancipation of all countries in the first group. And he said it should be possible for the conference using constitutional non-violent weapons—to work out a five-year plan for the attainment of sovereignty of these countries.

He said in the second category where the electoral franchise was framed in such a manner as to make one White man equal to several thousand Africans, the battle was not a battle of territorial freedom, but of individual liberty and equality.

The Chief said the conference must devise effective methods of organising and intensifying world opinion through all the available agencies to support the "titanic struggles of fellow Africans under the yoke of white settlers." Secondly, it must lay down as mandatory a policy that independent African states must never do anything that would "give succour to white settlers in their nefarious practices"

Among observers in Accra to attend the conference were Mr. Fenner Brockway, Labour MP for Eton and Slough, the Rev. Michael Scott and Mrs. Paul Robeson.—S A P A.

Nine other countries were also absent during today's debate.

The general debate on the issue opened, today and throughout it was generally moderate in tone.

Before the debate opened, an advance copy of the Draft Resolution made available to some correspondents, contained a paragraph asking the Assembly to specifically note its regret that South Africa "continues to refuse to assist in any measure which might solve the problem."

This, however, was deleted before the official Draft was tabled, and this action was regarded by some diplomats as indicative of the generally conciliatory attitude of the Committee.

India and Pakistan have been complaining about the treatment of people of Indian and Pakistani origin ever since the United Nations came into being 12 years ago.

India and Pakistan complain that people of Indian-Pakistani origin in the Union are subjected to racially discriminatory treatment under the Union's apartheid laws.

The Resolution adopted today will be sent to the General Assembly for its approval.—SAPA-Reuters.

Pasternak Refuses Nobel Prize

BORIS PASTERNAK who had been awarded a Nobel Prize for his novel, earlier, has now refused to accept the Nobel Prize and decided to remain in Russia.

Pasternak was subjected to exile by the Russian because his novel which won the Nobel Prize was said to be a work directed against the October Revolution and the foundations of the Soviet system. The author denied any such intentions and wrote to the Swedish Academy refusing the award.

He wrote another letter to M. S. Khrushchov stating that to leave Russia "would be the equivalent of death to him" and requested the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union not to take such extreme measures against him. He further said that his only intention in writing the novel was to further Soviet literature.

India Invites Application From Candidates Of Indian Origin

THE Government of India has invited applications from students of Indian origin domiciled in British East Africa for nomination to reserved seats in medical, engineering and professional colleges in India for the academic session 1959-60.

Candidates who have passed the Intermediate (Science) Examination of an Indian University or the Cambridge Higher School Certificate examination with requisite combination of subjects in 1958 or earlier and have obtained more than 55 per cent marks are eligible.

Students who are already studying in India and will take their I.Sc. Examination in March/April, 1959, are also eligible.

What Is The Nature of Our Brand Of Christianity

(Continued from front page)

reduce them to the irreducible minimum in a equitable manner?

Residential segregation may be right or wrong. I am not speaking of that here. But no measure can be equitably applied where the ultimate aim is to deprive people of their livelihood to such an extent that their only hope will be to leave the country.

Let Us Admit . . .

We speak of "repatriation." But the majority of our Indians have been here for several generations.

Let us rather be honest and speak of "expatriation."

Let us admit that it is our aim to make life so difficult for people who know no other home, that they will have no other alternative than to seek refuge somewhere else.

While that is going on—in the name of Christian civilization of course—let us reassure ourselves, as we often do, that we have been chosen by God to disseminate Christianity in South Africa.

Would it be blasphemous to ask who is our God and what is the nature of our brand of Christianity?

Debate On S.A. Policy In UNO Re-opens

NEW YORK, Monday

Nations jurisdiction in the matter

The resolution appeals to South Africa, however, to begin negotiations with India and Pakistan "without prejudice to the position taken by the Union, regarding its juridical stand on the issue."

It also calls on [member states of the U.N. to use their good offices" where appropriate, to assist in bringing about the desired negotiations.

South Africa was absent throughout the debate, which began on Saturday morning, when the Committee heard Mr. V. K. Krishna Menon; India's Defence Minister and delegation chairman, and Mr. S. Itat Husain, of Pakistan, report that South Africa had not even answered their requests for negotiations.

THE Special Political Committee today adopted by 62 votes to none, with nine abstentions a resolution which asks the General Assembly to renew its appeal to South Africa to join India and Pakistan in direct negotiations to solve their dispute over the treatment of people of Indian origin in the Union.

The vote came at the end of the shortest debate at the United Nations during its current session.

The resolution adopted—sponsored by Iran, Mexico, the Philippines and Yugoslavia—noted that both India and Pakistan have reiterated their willingness to enter into negotiations and regrets "that South Africa has not heeded their requests that these negotiations begin.

South Africa denies the United

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

"Apartheid Deprives Individual Of Basic Rights"

APARTHEID has gone even further than Nazism did in eclipsing the individual's freedom and unless this trend is reversed there is no hope for survival for any of us, privileged or under-privileged, said Professor P. V. Pistorius in an interview.

Professor Pistorius was telling a Press reporter why he had decided to address a "Conscience Day" meeting in Cape Town on December 9 under the auspices of the Civil Rights League.

The meeting was held on the eve of the 10th anniversary of the Declaration of Human Rights by the United Nations—a declaration to which South Africa and what Professor Pistorius calls "its ideological colleague Russia" did not subscribe.

Though a Nationalist Professor Pistorius has been in rebellion against Nationalist policies ever since the packing of the Senate in 1955.

Professor Pistorius says: "In apartheid South Africa has given the world a new ideology.

"Like Communism and Nazism, it deprives the individual of his basic rights, whether intellectual, economic or political:

"It goes even further than Nazism or Communism since it affects social rights also—the right of movement and of association

"It is Nazism applied in a multi-racial society where the nation is limited to a group, and other groups are graded in a descending scale.

"These group evaluations have been legalized and constitute the pattern for education, political life industry and economy, residence and social life.

"Individual worth is of no account.

"Individual rights depend on the group to which the individual belongs.

Appeal To Religion

"This is done in the name of Nationalism and, on its appeal to religion and in its insistence that its aim is to preserve Christian values and a Christian way of life, it has founded its strongest propaganda machine.

"This is not a pattern created

or maintained by the National Party alone.

"It is the pattern accepted by the vast majority of Whites in South Africa," said Professor Pistorius.

"The dispute between the United Party and the National Party is not one of principle.

"Their only quarrel is the relative grades of the two White sections.

"That is why we are so emotional on the republican issue and so calm about the Group Areas Act and similar legislation.

"I believe that unless the trend is reversed—if it is not too late already—we have no hope of survival.

"The privileged and unprivileged alike will go under.

Its Antithesis

"This extreme ideology has brought about its antithesis in the unrealistic demand for equality, without any indication of what equality means.

"At most there can be equality of opportunity but never of ability; not even between individuals of the same family.

"The demand for an unqualified universal franchise is as

illogical as the present system, where the irrelevant factor of race and group are the qualification."

Special Film Show For Photographers

THE Durban International Photographic Society will close its year of successful advancement with a film show of special interest and value to amateur and professional photographers. The films will deal with the technique of photography, printing, developing and enlarging. The programme is expected to last about 2 hours and Mr. R. Pogir will provide the necessary commentary.

Members of the public are specially invited to attend the show at the International Club, 341 Pine Street, Durban, on Monday, 15th December 1958, at 7.30 p.m.

The Society has recently established a dark room with an enlarger where the members have been given regular lectures twice a week on all branches of photography. Next year a panel of experts will lecture to members on specialised subjects.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Mahatma Gandhi

By PROF. ARNOLD LLYOD, M.A. Ph.D.

(Continued from last week)

INDIANS did not take out permits under the Act, and several were brought before the magistrate, Gandhi among them. He told the Magistrate that he was the leader and deserved the heaviest sentence, but Mr. Jordan unobliquely gave him only a two months sentence, without hard labour. It was the first of a very long series of jail sentences.

As Bertrand Russell once told me, "a prison sentence is a wonderful help to getting on with your work." While serving his two months, Gandhi spent his time reading the Hindu and Moslem scriptures, and taught a Chinese fellow prisoner, who was a Christian, with the help of an English Bible. He read Ruskin, Socrates, Tolstoy, Huxley, Bacon's Essays and Carlyle's Lives, and was engaged on a translation of Ruskin's "Unto This Last" into Gujarati when he had to leave prison.

While "doing his stretch" an emissary had come from General Smuts with a compromise solution and Gandhi was taken to Pretoria in his prison clothes to talk over a solution with Smuts, who promised to repeal the Act if the Indians would register voluntarily. Gandhi agreed, but was later savagely attacked by some of his fellow Indians who felt that he had betrayed the cause. In fact, he was so badly beaten that he was laid up for ten days. But, characteristically, he asked that the Indians who had knocked him out should be released from arrest. "They thought they were doing right and I have no desire to prosecute them."

Unfortunately for Gandhi's optimistic belief in other people's goodness, Smuts did not fulfil his promise to repeal the "Black Act." Gandhi then concentrated on the coming battle using the weapons of "ahimsa." He and his friends decided to make a test case of the right of Indians to enter and live in the Transvaal. A Parsi was chosen, at his own request, to test the bar on immigrants. He notified the Government of his intention and presented himself at the frontier post at Volksrust, hoping to be arrested. But he was allowed to enter the Trans-

vaal and reached Johannesburg unmolested. There he was sentenced to one month's imprisonment. This test case was followed up by a march on the Transvaal by a number of English-speaking Indians, including Gandhi's eldest son.

They were arrested at Volksrust and given three months' imprisonment. The movement was now in full swing, for it fed on prison sentences. Then Gandhi and seventy-five Indians were jailed, all refusing to pay the alternative fine. It is characteristic of the relationship between General Smuts and Gandhi that the former sent in two religious books as a present for the prisoner.

We have time now for only a brief reference to the events that led up to the Smuts-Gandhi agreement of 1914, which removed many of the injustices against which Gandhi had protested.

This last stage in the campaign is especially noteworthy because large numbers of women decided to join the Satyagraha campaign. They were understandably incensed by the decision of a Judge of the Cape Supreme Court that only Christian marriages were legal.

A group of women volunteers crossed the boundary from the Transvaal into Natal, and another group from Natal crossed into the Transvaal. The Natal women were arrested, but the Transvaal group reached Newcastle, where they persuaded the Indian Coal Miners to go on strike. For this they were arrested, and the strike spread. Some 4,000 strikers joined the passive resisters and decided to march on the Transvaal to protest against the £3 tax. At Volksrust, the European population was understandably alarmed until one of Mr. Gandhi's European followers, Mr. Kallanbach, who had been a noted wrestler and pugilist, explained that the Indians had no intention of hurting anyone, and that their march was a protest against the unjust restrictions imposed on them. He said in conclusion: "They propose to melt your hearts and I know they will melt your hearts by self-suffering." Gandhi was arrested eight miles beyond Volksrust, but was released by the Magis-

trate on bail, but he returned by car to head the marchers; The Government provided three special trains at Ballour to take Indians back to Natal and, as they had made their protest, they left the Transvaal. Gandhi, Kallanbach and Polak, another European supporter, were subsequently brought before the Magistrate and all pleaded guilty. The Magistrate refused to convict on a plea of guilty and insisted on having a witness, so Gandhi gave evidence against Kallanbach and Polak, Gandhi and Kallanbach gave evidence against Polak. The Magistrate very reluctantly sentenced each of them to three months hard labour in Volksrust jail.

The march on Volksrust was followed by strikes by Indians on the Natal sugar estates, and in hotels, and by Indian municipal workers, washerwomen and the vegetable hawkers. The strike action did not last long, but it made a deep impression on the general public and on the government. The Government of India sided with the strikers and the Viceroy said of them that "they have the sympathy of India—deep and burning—and not only of India, but of all those who, like myself, without being Indians themselves, have feelings of sympathy for the people of this country." Money poured into South Africa to sustain the Indians in their passive resistance campaign, and my friend Charles Andrews, came over from India to advise them. The Government was perturbed by the volume of passive resistance, and Smuts expressed a general feeling when he said: "We cannot support 10,000 Indians in prison."

In fact, the Union Government appointed a commission of enquiry to investigate the causes of the trouble and to make recommendations. The Solomon Commission was a

good deal handicapped in getting evidence because Gandhi and his followers refused to give evidence against those who had maltreated them. There is no time to deal in detail with the work of the Commission. It will be sufficient to say that, on the basis of the report, Smuts introduced the Indian Relief Act of 1914, which abolished the £3, recognised the marriages of non-Christian Indians, and provided for the immigration of the wives and children of Indians already domiciled in the Union.

The Act did not grant freedom of movement from one province to another. It can at least be said of this compromise solution that it removed the worst of the grievances and, in the main, embodied Gandhi's policy that there should be no racial discrimination against Indians as such. Gandhi felt that Satyagraha had achieved victory and, in July 1914, he left South Africa for India, there to apply, on a much vaster scale, the principles of passive resistance to injustice that had first been conceived in the third-class waiting room on Pietermaritzburg railway station twenty years before.

Before turning to his work in India, it may be mentioned that the friendship between Smuts and Gandhi continued for the rest of their lives. Just before he sailed for India Gandhi sent Smuts a pair of sandals he had made while in prison and which, for several years, Smuts wore at his farm at Irene. He returned them in 1939 on Gandhi's 70th birthday, and in the memorial volume wrote to the effect that, although an opponent of Gandhi in their early association, he felt that men like Gandhi "redeem us from a sense of the commonplace and futility and are an inspiration to us not to weary in well-doing."

(To be Continued)

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

Nehru's Comment On World Situation

NEW DELHI, Monday.

MR NEHRU, who was opening a two-day Parliamentary Debate on Foreign Affairs said here today that everything in the world was at present distorted by the cold war question so that some people talked of peace as violently as if they meant war, while others saw "democracy" in a country with martial law, such as Pakistan, simply because that country happened to be on their side in the cold war.

Again, by by strength of imagination could the apartheid policy of the South African Government be reconciled with the Human Rights Convention, and yet when the matter came before the United Nations, countries which stood up for democratic rights and against racialism refused to condemn the South African Government.

He criticised the continued supply of American military aid to Pakistan.

"It is patent that, as far as Pakistan is concerned, that military aid is needed only against India," he said.

"I do not expect war with Pakistan, but one cannot be complacent, we have to carry fresh burdens because of this military aid."

Mr. Nehru said that nuclear tests were "a crime against humanity," he said that Geneva conference on ending tests had made a little progress but "the difficulties are many."

Commenting on the other Geneva conference, on the prevention of surprise attacks, he said the future is not at all promising.

Mr Nehru said that the Berlin situation held "the seeds of a major conflict,"

Referring to the Ghana-Guinea Federation, Mr. Nehru said that the Federation raised interesting questions for Commonwealth members. He said India was interested in this movement in Africa for greater freedom and greater unity.—Sapa-Reuter-A.P.

Moscow Radio Comments On Africa

LONDON, Monday.

MOSCOW Radio said that "the imminent liberation of Africa has been prepared for by the entire course of history and it will follow as the day the night."

The Radio, quoted by Reuters, praised the new Union of Ghana and Guinea.

That is a great victory for the African nations in their struggle against Colonialism," it said. "It shows that the unity and solidarity of the African peoples, demanding that the whole of Africa should be freed from colonial slavery, is gaining strength."

Referring to the African People's Conference which opened in Accra on the 8th, Moscow Radio said: "the forms of the Liberation Movement are most diverse. They range from armed struggle to civil disobedience campaigns. Their successes are varied but their offensive character cannot be denied"

It said that "even the peoples of the Belgian and Portuguese colonies, utterly deprived of

rights, are rising to struggle for independence. The life of the Africans in these countries is regulated as is a concentration camp."

The Radio also said that the United States was "stepping up its penetration in Africa."

"It is trying to impose on the African peoples new forms of colonialism, among them bases, war pacts, and enslaving aids. The united States imperialists operate under the mask of opponents of colonialism, as if the Africans were not aware that it is the United State that is helping the old colonialists to massacre the Algerians, Nigerians, and other African peoples," the Radio said.—Sapa-Reuter.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up-Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, Phone 33-1654

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Celebration Of President's Birthday

THE President, Dr. Rajendra Prasad, turned 74 on December 3. The Vice-President and the Prime Minister called at Rashtrapati Bhavan in the morning to greet him;

The President took the birthday salute from his bodyguards at a ceremonial parade on the fore-court of Rashtrapati Bhavan.

A large number of people filed in front of Rashtrapati Bhavan to give him their best wishes.

The Prime Minister gave a luncheon party in honour of the President.

The President was presented with the Marathi and Punjabi translations of his auto-biography.

Police Officer Shot By Pakistanis

A Sub-Inspector of Police was shot dead by a Pakistani national when the police officer attempted to arrest him at the village 70 miles from Junagadh according to information received.

The Pakistani national was wanted in connection with a case filed against him under the Foreigner Act.

On a report that the Pakistani was hiding in a house at the village the police officer went there on horse back to apprehend him.

While making inquiries in the house, the man opened fire from a 12-bore gun injuring the officer on the head, shoulders and chest. The culprit again fired when the officer fell down and then escaped.

Pakistani Forces Continue Firing

The Assam Government's efforts to bring about a cease fire on the Khasi Hill Sylhet border where firing has been exchanged between Pakistani forces and the India border police have not succeeded so far.

A note was sent to East Pakistan suggesting that the forces on both sides should stop firing from 4 p.m. on December 4th. No reply was received till evening on December 4th. Meanwhile, Pakistani forces continued firing on the Tilgaon and Bholabeta areas.

Mr. Nehru indicated that the Government of India hoped to procure nearly two million tons of rice this season to meet any emergency which may arise in the future.

In the course of a 45-minute address to the Congress Parliamentary Party, Mr. Nehru discussed the Government's proposal for State Trading in food grains, but spoke mainly on the need for a big third plan which would accelerate the tempo of development.

The nation, he said, will have to gear itself up for the job and all parties and the people must unite in this matter and cooperate with the Government.

Premier's Tribute To Armed Forces

The Prime Minister in a message for the Armed Forces Day being observed on December 5, said that wherever members of India's armed forces went, they had gained goodwill and enhanced the reputation of the country. "This is as it should be, for they are messengers of peace. Even in India, their approach should be, and I believe it is, to gain the goodwill of people generally through the discipline of service," Mr. Nehru added.

India Not Fighting Any 'Isms' Says Premier

Mr. Nehru said in the Rajya Sabha that India was not fighting Capitalism, Communism or any other isms but "we are fighting and struggling to achieve our own objectives."

India, the Premier said, would adopt the good features of every system and use whatever was considered appropriate by India.

Ayub Khan Trend In Kerala

The Home Minister indicated the opposition today for generating a "gently budding Ayub Khan tendency" and the general background of an "operation overthrow" of the Communist Government of Kerala.

He was replying to the debate on law and order in the State Assembly. He charged the Praja Socialist leader with having given a lead to a "violent counter-revolution" in Kerala by his remarks about subversion.

The Government, he said, was aware that some Congress leaders were trying to tamper with some police officers. One former Congress Minister and three Praja Socialist men in Trivandrum had been associating with the recently revived ex-policemen's association.

Bhupat Back In India?

Indian and Pakistani police along the Rajasthan and Kutch borders have been alerted, following reports that the notorious dacoit of Saurashtra, Bhupat, has fled Pakistan and re-entered India.

Bhupat, wanted by the Indian police in connection with several cases of dacoity and about 90 murders in Saurashtra, has been living in Karachi under the name of Yusuf Amin. He is stated to have fled the country, after the military administration there tightened its measures against smugglers.

Premier To Meet Acharya Bhawe

Mr. Nehru will meet Acharya Bhawe in Ahmedabad district on December 18, it is authoritatively learned.

The Bhoodan leader, who is on a 110-day pad yatra mission in Gujerat and Saurashtra, will

enter Ahmedabad district on December 16.

Mr. Nehru will arrive in Ahmedabad by air on December 17, and motor down to Gangat, a former principality, where a six-hour meeting between the two leaders is scheduled. After an over-night stay in Ahmedabad Mr. Nehru will again meet Acharya Bhawe at Bavla for two hours on December 18, before emplaning the same day for Delhi.

120 Million-Year-Old Egg On Show

NEW DELHI.

A 1½ inch long fossil dinosaurian egg is on show in the Geological Survey's stall at the "India-1958" exhibition. This is the only fossil of its kind the Survey has. Estimated to be 120 million years old, the reptilean egg was found in rock formations at Trichurapalli.

Also on view are the fossils of ammonite fish, snakes, crabs and frogs. The 200 million-year-old plant fossils which serve as index for coal bearing areas in the country are also exhibited.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 29th December 1958.
Sails for Bombay on 4th January 1959.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

Class	single	without food	£	sh	p
First	Class		92	0	0
Second	"	"	60	15	0
Third	"	"	31	10	0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAMAT."

Letter To The Editor

An Appeal To The Gujeratis Of S.A.

SIR,—Why do our Gujerati people persist in following the totally disliked and orthodox customs that the so-called priests of our society advocate as well as many others. Priests give 'more' blessings to people who give more money, it has become a farce. Are we superstitious? if so—it was encouraged in the bad old days in order to keep the ignorant under the heel of the priests—but we are now living in the 20th Century.

While our mother country India is making phenomenal strides and progress in social reforms we are going backward.

I for one moment do not condemn our people for helping poor Brahmins or Gujeratis, but to keep on giving food and money, [but just not poor is a shocking shame. The regular "Sidho" too should be given to the poor only.

Let's take an inside look at our small community—the Gujeratis and Surtis. There are many 'Big Shots' who if they wanted to can collect enough money from rich and poor sections of the community and build a "Temple" we can call our very own. It is almost a 100 years since our fathers and grandfathers came to this country. Surely we can collect enough money to build a temple? But money—paisa, paisa, hai paisa, is our first love.

I am prepared to give 100 guineas to start the ball rolling if a "Gujerati Temple Collection Committee" is formed. The place where our Garbi is held yearly too, has now become far too small. But here the owners of the premises the Patil Social Club must be thanked for allowing us the use of their place for so many years. And also Mrs. V. N. Nalk who has recently allowed a "Mandir" in his new premises in Prince Edward Street.

There are also other youths like myself who are prepared to contribute between £10 and £25 or more per year in order to form a scholarship fund, but as scholarships are costly—this can only be done if enough support is forthcoming from other youths as well as from businessmen.

It must be the duty of ALL parents to give their children the maximum education they can afford. Today money does not count much, but a well educated child does. By giving a child a good education—they can look after themselves and would not be a liability. Unfortunately in

our community for too many children receive Std. VI to Std. VIII (J.C.) education. Boys are put behind counters of their father's shops, and the girl of course is old enough to get engaged or married. This is one reason that our community is sadly lacking in leadership. We have NO leaders. A Tamilian on the other hand whether he is rich or poor gives his children the best possible education. Practically all our teachers in schools are Tamilians—with the exception of a handful of Gujerati and Muslim teachers.

It's time we had one or two Gujerati women doctors and at least 10 or more nurses. Amongst our youths too we should have more doctors and lawyers. The fighting spirit is sadly lacking. In the last passive resistance campaign only 3 Gujerati youths, the late Manilal Gandhi, and the writer courted arrest and went to jail. I'm sure that if Bapuji (Gandhiji) was alive today, he would have been ashamed of us. As far as our community is concerned it is not "boldness is my friend," but "weakness is our enemy, that crushes this spirit.

Look at the money we squander on weddings and the shocking waste of food on these occasions is something that must prick our conscience. Its time we had simple wedding affairs, and give the 'extra' money as donation to the Aryan Benevolent Home, the Ramakrishna Centre, the Natal Indian & Bantu Blind Society and to other deserving organisations. Almighty God will be more happy if you do this.

Another practice that should be discontinued is that of sending out DIWALI CARDS which has entirely lost its original character and become an undesirable means of self advertisement. It is heartening to note that a number of well known British firms have firmly decided NOT to send out Xmas cards this year and many other firms in Britain and South Africa have also decided to follow their lead; and they have announced and decided that they will give the money they usually spend on Xmas Cards to trade benevolent funds and deserving organisations. Our businessmen and individuals should also "discontinue the sending out of Diwali Cards and give the money to charity.

It is also time for our women—especially the young to indulge more in sporting activities

and toe the line in "fashions." As far as fashions go Tamilians come first, the Muslims second, and the Gujeratis a miserable third, because there is no other Indian section. Our women wear Bombay fashions after 5 years or 7 years. Their walk is slouchy—they lack enthusiasm and personality—socially they're very backward. There are a few exceptions of course. By dressing well, I mean dress elegantly, harmonise the colours of the sarries and blouse and shoes or sandals. I detest the use of lipstick—it does not suit our women. Ladies please learn to dress well, walk gracefully and properly, and talk well and socially. (This applies to the men also).

On the most outstanding credit side—the Surti Community has 2 big schools, and the Kathiawad Hindu Seva Samaj has achieved a distinction by starting the £100,000 Boys Primary and High School at Curries Fountain which is now nearing completion and also having an exclusively girls school in Lorne Street. To Valjee Bapa, an amiable 'young man' goes our profound thanks for his magnanimous donation of £10,000 towards its erection and also to the other individuals who have contributed generously to make this dream of the K.H.S.S.

become a reality. I hope that in the very near future another Gujerati man will also come forward and contribute £10,000 towards the school. Our children will always remember them and be proud of them.

I hope other readers of your esteemed Weekly would also express their views on these matters either in the English or Gujerati section of the paper or both sections.

Yours faithfully,

A K.H.Y.O. MEMBER.

Holiday Closing Hours

The following are the Natal Holiday Closing Hours for General Dealers only, according to Mr. E. H. Ismail president of the Durban & District Indian Retailers Association.

Monday, Dec. 15, 7 a.m. to 5 p.m.

Tuesday Dec. 16, Closed.

Xmas Eve, Dec. 24,

7 a.m. to 9 p.m.

Xmas Day & Boxing Day, Closed.

Saturday, Dec. 27,

7 a.m. to 1 p.m.

New Years Eve, Dec 31,

7am to 6 p.m.

New Year 1st & 2nd Jan 1959,

Closed.

Just Arrived

Famous Religious Gujerati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulese Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujerati Explained		5	6
Gita Pach Ratana Bashan		10	6
Manikanata		19	6
New Cooking Book Peak Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambina Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampate na Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampate na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampate na Bushan, Sexual Book	1	5	0
Koak Sastra	1	12	6
Ghandi Paat		5	6
Vivush Vani	1	5	6
Bagath Jalarnu, na Khatta	2	15	0
Jalarnu na Amar Path Khatta	1	7	6
Gujerati Teacher, Gujerati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Sal Suwar, Adika, Maasha Khatta.			
Parathan Mass pa Khatta, Shri Sataya Narian Khatta,			
Jalaram Bapa Khatta Arthie Sangru, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 1524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

પદાપરાગ
ચંકા એ પ્રેમદોરને કાપતી
કાતર છે
*
પુણ્યને ગર્વ એ પાપ છે. જ્ઞાન
તું યમાન એ અજ્ઞાન છે.
*
વાખતાં પહેલાં વાંસળાને વીંધવું
પડે છે. —ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૬ ચું—અંક ૪૭

તા. ૧૨ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૮.

છુટક નકલ પે. ૪

નહેરુ વિશ્વ યુદ્ધ પર

લો કસલામાં પરદેશની હિલચાલ પર ચર્ચાની શરૂવાત કરતાં ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત નહેરુ એ જણાવ્યું કે, “આને થંડા યુદ્ધને લઇ ડુનીયાનું વાતાવરણ એટલું ઊંચાણું છે કે જે લોકો શાંતીની વાતો કરે છે એ એવા તોર પર કરે છે કે બીજાને એમ લાગે કે તે યુદ્ધનીજ વાતો કરી રહ્યા છે. જ્યારે બીજી તરફથી પાકીસ્તાનની જેમ જે દેશમાં લડકરી રાજ હોય ત્યાં લોકશાસન છે એમ કહેવાય છે. કારણ એવા દેશો થંડા યુદ્ધમાં તે લોકોની તરફ હોય છે.

આપણે ગમે તેટલી કલ્પના દો-કાવીએ તો પણ સાઉથ આફ્રિકાના ઇલાયદાપણાના કાયદામાં આપણે યનાઇટેડ નેશન્સના માનવ ખરીતાનો સિદ્ધાંત કયાય નહીં દેખાય. આમ છતાં જ્યારે જ્યારે યુનો સામે આ સવાલ ચર્ચવા માટે મુકવામાં આવે છે ત્યારે ત્યારે જે દેશો જાતીય દેશની વિરુદ્ધ છે અને લોકતંત્રને માનનારા છે તે દેશો પણ આફ્રિકાની વિરુદ્ધ મત ન આપતાં ચાલતા થાય છે.”

અમેરીકાની લડકરી મદદ પાકીસ્તાનને અપાયા કરે છે તે વિરોધો ભોલતાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે, “સત્ય હકીકત એ છે કે પાકીસ્તાનને એ લડાયક સામગ્રી એની જરૂર હોય તો તે હીંદ માટેજ રહે. પણ હીંદ પાકીસ્તાન સાથે લડવા નથી ઇચ્છતું પણ આને લીધે હીંદને કેટલીક નવી સુરક્ષિતો લોગવવી પડશે.

“નવા બધા અલ્પશક્તિ એ માનવી સામે એક આપરૂપે છે. છુનીવામાં જે પરીવદ ભરાઈ હતી એમાં અલ્પશક્તિના અખતર અને સંગ્રહ સામે જે વિરોધ કર્યો એમાં એ થોડી આગળ વધી ખરી પણ એની પીછે હઠ વધારે થઈ છે. આ પરીવદમાં જ્યારે

અચાનક ઘોંઝ નાખવાની મનાઇ કરનારો ઠરાવ મુકાયો હતો ત્યારે જે ચર્ચા થઈ તે જોતા ભાવી બહુ આશ્ચર્ય નથી જણાવું.”

અંતમાં તેઓએ જણાવ્યું કે, “બર્લિનમાં હાલ જે થઈ રહ્યું છે તે એક મહાન વિગ્રહનું બી વવાઈ રહ્યું હોય એમ લાગે છે.

“ધાના તથા ગીનીયાના સંગઠન ની વાતો એ કોમનવેલ્થના રાષ્ટ્રો માટે ઘણીજ આવકાર પાત્ર બીના છે. આફ્રીકાની આઝાદીની વ્યવળ અને તેની વાતોમાં હીંદ ખુબ રસ ધરાવે છે. અને તેને હમેશા આવકારે છે.”

કહ્યું કે; આફ્રિકામાં જ્યાં સુધી સંસ્થાન વાદ અને શાહીવાદ રહેશે ત્યાં સુધી આફ્રિકાને માટે સહીસલામતી અને મુખ્ય કે શાંતી નથી એનો કડવો અનુભવ અમને ૧૯૫૭ી સદીના અંતમાં અને બીજા વિશ્વ યુદ્ધ વખતે ચયો હતો.”

સંસ્થા તથા શાહીવાદનો ઘિકકાર

આ ખંડમાં આ બે વાદોના અસ્તીત્વને મારો ઘણા ઘિકકારવામાં આવ્યા હતાં અને ખાસ કરી એલજીરીયાએ અવાજ ઉઠાવ્યો હતો. એલજીરીયાના પ્રતિનિધિએ જણાવ્યું કે; “આ પરીવદે એક સંગઠીત આફ્રિકન મોરચો ઉભો કરવાનું નક્કી કરવું જોઈએ કે જે મોરચો આ ખંડને આઝાદી અપાવે. આપણા દેશમાં જે પરદેશીઓ આપણી ઉપર જુલમ કરી આપણને દ્યાવવા માટે છે તેઓને નિર્મૂળ કરવા આ મોરચો જરૂરી છે. નેતાઓએ સત્તા ધીરો સાથે સમાધાન કરવું જોઈએ કે જે સમાધાન અંતે તેઓને જ સત્તા પરથી ઉખેડી નાખે. અમારો અંતીમ હેતુ એ છે કે; ફક્ત એક આફ્રિકન પ્રજા જ રહેવી જોઈએ.” આ પ્રતીનીધી દિસામાં માનનારા હતાં. અંતમાં તેમને કહ્યું કે, “જે યીજ કુદરતી આપણી છે તે મને તે રીતે કુટવી લેવી એ આપણો અધીકાર છે.”

ક્રાંસને મદદ

કેનીયાના નેતા અને આ પરિવદના ચેરમેન મી. ટોમ મ્બોયાએ કહ્યું કે; “એલજીરીયામાં હાલ જે વાતાવરણ છે તે આ સંસ્થાનું કુખ્ય કાર્ય ખનવું જોઈએ અને તેનો ઉલ્લેખ લાવવો જોઈએ. પશ્ચીમ ખળો જે કાંઈ પણ બોલે છે તે એલજીરીયામાં જણાઇ આવે છે કે તેઓને હેતુ શું છે. આ ખળો એક તરફથી પછાત દેશોને આઝાદી આપવાની વાતો કરે છે જ્યારે બીજી તરફથી એલજીરીયાને દ્યાવવા ક્રાંસને લશ્કરી મદદ મોકલે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કોમ્યુનિઝમના સવાલોનો ઉલ્લેખ લાવવા ક્રાંસને મદદ કરવી એ કાંઈ તેનો સાચો ઉલ્લેખ નથી. આ ખળોએ એવો માર્ગ લેવો જોઈએ કે, ધીમે ધીમે એક એક વસ્તુઓ હરતક કરી કોમ્યુનિઝમના માટે જીઓ પાવું” ૪૬૭)

આઝાદી મળે ત્યાં સુધી લડશું

ધા નાના એલચી સી. ઇસ્તુહા એ દીલ્હીમાં એક સલામાં બોલતાં જણાવ્યું કે, “જે સમસ્ત આફ્રિકા ખંડ સ્વતંત્ર ન થાય તો ધાનાની આઝાદીની કોઈ કીમત નથી. આફ્રિકા ખંડને શાહીવાદની ચુડમાંથી મુક્ત થવાની ઘણી જરૂર છે. આથી ત્યાં સુધી લડત ચાલુજ રહેશે.”

વધુમાં ઇસ્તુહાએ જણાવ્યું કે, “આફ્રિકાની આઝાદી હવે કોઈ દબાવી રાખી નહી શકે. અને આફ્રિકા પાસેથી પશ્ચિમ જે કાંઈ ઇચ્છે તે માટે આર્થિક દ્રષ્ટીએ વિચાર કરી લેવડ દેવડ કરવી પડશે. હવે તેમના માલનું ખબર આફ્રિકા નથી રહે.”

ડો. ન્કુમા અહોસાને સ્વીકારે છે

આ કામાં બરાવલી અખિલ આફ્રિકન જનતા પરીવદમાં ૨૫ દેશોમાં ના ૨૦૦ પ્રતિનિધીઓએ બામ લીધો હતો. આ પરીવદને ડો. ન્કુમા ધાનાના વડા પ્રધાને તા. ૯-૧૨-૫૮ના ઉધાડી મુકી હતી. તેઓએ પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે; “અહોસક પધી જ રીતોને હું આવકારું છું. અને તે કારણ શાહીવાદ અને સંસ્થાનવાદમાંથી આફ્રિકાને મુક્ત કરારો.”

બીજા બોલનારામાં હેમેટ બેકારી જેઓ ઇજીપ્ટના લેખર પક્ષના નેતા છે તેઓએ કહ્યું કે; “શાહીવાદે સમસ્ત એશીયાને ચુમાવ્યા પછી હવે તેની આફ્રિકા પર છેલ્લી નજર છે. તે માને છે કે આફ્રિકાની પ્રજાને તેઓ હમેશ માટે ચુલામીમાં જકડી રાખી શકશે આમ છતાં ૧૯૫૬માં વિશ્વના

મતને માન આપી ઇજીપ્ટને છુટું કરવું પડ્યું હતું.”

પવિત્ર ફરજ
ઇથોપીયાના પ્રતિનિધીએ જણાવ્યું કે; “સંસ્થાનવાદ અને શાહીવાદમાં જે મડો છે એને ઇથોપીયામાંથી દુર કરવાના કાર્યને તેઓ પોતાની પવિત્ર ફરજ સમજે છે. વધુમાં તેઓએ

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૨ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૮.

આપને નિર્ણય

ફક્ત એક જ વર્ષ દક્ષિણ આફ્રિકાની રંગભેદ નીતીના વિશ્વ વ્યાપી વિરોધ દીનને હાથ થયો છે. તે દિન ૧૦મી ડીસેમ્બર ૧૯૫૭ હતો. અને તે દિને ઘણા દેશોમાં સમુદ્ધ રીતે, ગોરા તથા ખીન-ગોરાઓએ મળી દક્ષિણ આફ્રિકામાં જે માનવહકની લડત ઉપાડી હતી તેને ટેકો અને સહાનુભૂતી પાઠવી હતી. માનવહકોને જે આદર્શ છે, એમાં એક ખાસ કલમ એ છે કે દેશની દરેક વ્યક્તિને પોતાના દેશની સરકારમાં અવાજ હોવો જોઈએ. આ વિરોધ દરમીયાન એમ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની વસ્તીના કે ભાગના લોકો સત્તા પોતાને હસ્તક રાખે છે. જ્યારે બહુમતી કે લોકોને સરકારમાં મત આપવાનો પણ હક નથી. ૧૯૫૭માં જ દક્ષિણ આફ્રિકાએ યુનાઇટેડ નેશનસના માનવહક ખરીતાનો હક ઉપરાંતનો ભાગ ક્યો હતો. પણ હવે તે પરિસ્થિતિ દિનપર દિન વધુ બગડતી જાય છે.

આને ઘણા વખતથી દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓને રાજકીય હકો નથી આપવામાં આવતા. આ વરસે એમને એક પણ રાજકીય હક ગુમાવ્યો નથી, કારણ તેમની પાસે ગુમાવવા માટે હકો જ ન હતાં. તેમ છતાં આ હકો ન હોવાને કારણે તેઓને ગ્રૂપ એરીયાઝ ના કાયદાથી બહુજ નુકશાન સહન કરવું પડી રહ્યું છે. દક્ષિણ આફ્રિકા જેવા ખ્રિસ્તી રાષ્ટ્રીય દેશમાં મત વગરના લોકોને માટે ન્યાય નથી. કલડાં લોકોને જે થોડો ઘણો મત કેપ પ્રોવીસમાં હતો તે હવે નાબુદ થવાની અણી ઉપર છે. સભ્ય સી પુરૂષોને આ વસ્તુ એટલી ધૂણા સ્પદ લાગે છે કે આને એની સામેના વિરોધમાં એક માલ ચીફ જસ્ટીસે આગળ પડતો ભાગ લીધો છે. સાથે સાથે ખીલ જાણુ કલડાં અફ્રીકા ડીપાર્ટમેન્ટ પોતાનું કાર્ય નિર્ભય પણ આગળ ચલાવી રહ્યું છે. સરકારને ધરાહો સ્પષ્ટ જણાય છે કે ખીન-ગોરાઓને આ દેશની સરકારમાં કોઇ પણ ભતનો અવાજ નહીંજ આપવો. તેઓને રાજ્ય કરવા નો હક નહી અપાય પણ તેમની ઉપર રાજ્ય કરવામાં આવશે.

આફ્રીકોનોની પણ આજ દશા છે. ઘણા વરસોથી આફ્રીકોને સરકારમાં ફક્ત જરાક નામનું પ્રતિનિધિત્વ હતું. હવે એ પણ બંધ કરવાની વાતો ચાલી રહી છે. વડા પ્રધાને આફ્રીકોના ચીફને એમ જણાવ્યું છે કે તમને મળતું પ્રતિનિધિત્વ હવે બંધ કરવું પડશે. કારકે “આ ગોરાઓ કે જે પાર્લામેન્ટમાં તમારે માટે પ્રતિનિધિ બનીને આવે છે એ લોકોને જે પૈસા મળે છે તે ખરી રીતે તમને મળવા જોઈએ.” આ એક વિચિત્ર વસ્તુ કહેવાય ખાસ કરીને જ્યારે એવા પક્ષના નેતા તરફની તે કહેવામાં આવે છે કે જે પક્ષ, રાષ્ટ્રીયું નાણું વધારે સેનેટર અને નવા નાવા પ્રધાનોના હોદ્દાઓ અને સીવીલ સર્વન્ટની મોટી સંખ્યા ઉપર વેડફી રહ્યો છે. હવે વડા પ્રધાન કહે છે કે એમને એવું કહ્યું જ નહોતું એ ઉવાલ સાવ ગોટો છે. આમ છતાં એમને એટલું સ્પષ્ટ ક્યું છે તે તેમની સરકાર આફ્રિકન પ્રતિનિધિત્વને નાબુદ કરશેજ.

આ પગલાનું મહત્વ સમજવા માટે આપણે ખાસ યાદ રાખવું જોઈએ કે સરકારના હાથમાં ચીફ અને બાન્ડુ અથોરોટીઝ છે. એટલે પોતાના પક્ષના આફ્રીકન પ્રતિનિધિઓને ચુટવાવું એમને માટે સહેલું રહેશે. તેમ છતાં તે આ વસ્તુ નાબુદ કરવા ઇચ્છે છે, કારણ કે સરકારનો એ આદર્શ છે કે આ દેશની સરકાર

માં આફ્રીકોને કોઇ પણ ભતનો અવાજ ન હોવો જોઈએ. એડવાઇઝરી બોર્ડ જે એક તમાસાફ પ છે, એ પણ નાબુદ કરવામાં આવશે. આનુ કારણ એ કે, એટલા અંસે પણ સરકાર આફ્રીકોને હક આપવા નથી ઇચ્છતી. આ બધાં ઉપરાંત હજુ ગામડાઓ માં પણ બાન્ડુ અથોરોટીઝનો હક પહોંચાડવાની વાતો ચાલે છે. આ ભેતા આફ્રીકન લોકોનું સમસ્ત જીવન વડા પ્રધાન, બાન્ડુ શિક્ષણ અને નાણા પ્રધાન, સીવીલ સર્વન્ટો, તેમજ બાન્ડુ અથોરોટીઝને હસ્ત રહેશે.

નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી આને પુણું સત્તા ધરાવે છે. કુદરતી કાયદો છે કે, પુણું સત્તા પુણું રીતે પતન પણ કરનારી નીવડે છે. આને આપણે માટે જે બધા અન્યાયી કાયદાઓ ઘડી જીલુમ ગુનરવામાં આવી રહ્યો છે એ બતાવે છે કે પાપનો ઘડો હવે જલદી બરાઇ રહ્યો છે.

એક વરસ પહેલા સમસ્ત દુનીયાનો અંતરનો નિર્ણય બહેર કરવામાં આવ્યો હતો. એજ પ્રસંગના વાર્ષિક દીને આપણે બધા એ એ દ્રઢ નિશ્ચય કરી તાલે કરવો જોઈએ કે આપણે આ દેશના એકે એક સી અને પુરૂષને મતાધીકારનો હક મળશે ત્યારેજ જ પીશું. માનવ હકોને ઉચ્ચ આદર્શ એ છે કે “દરેક વ્યક્તિને પોતાના દેશની સરકારમાં અવાજ સંભળાવવાનો પૂણું હક હોવોજ જોઈએ.” એ વસ્તુને આપણે સિદ્ધ કરી બતાવવી જોઈએ.

કીશ્ચયન નિતીનું શું ધ્યેય છે ?

શ્રી. પીસ્ટોરીયસ

એ ધીવાટીક લેન્ડ ટેન્ચર લો અને લેન્ડ ટેન્ચર એક્ટ ૧૯૫૦માં જે જોઇટ હેવાલ પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે આ દેશની હિંદી વસ્તીનો સવાલ મા હિંદીઓને ફરી પાછા હિંદ મોકલવા અથવા ઇલાયદા પક્ષની નિતી અપનાવવાથી જ ઉકેલાશે. આનો વિરોધ નથી સરકારે કર્યો કે નથી પ્રબલ્યે કર્યો.

૧૯૫૬માં ગ્રૂપ પ્રધાન ડેગીસે જણાવ્યું હતું કે આ સરકારની નીતી લાંબે માને આ દેશના હિંદીઓની વસ્તીને કોણમાં રાખવાની છે. આજ વિચારોને ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટમાં સ્થાન મળ્યું છે.

આ બધાનો કોઇએ પણ ધાર્મિક દ્રષ્ટીથી વિરોધ આજ સુધી નથી કર્યો. હાલમાં પ્રિટોરિયા ૫૦૦૦ હિંદીઓ કે જેઓને ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ લાગુ પાડવામાં આવનાર છે તેઓની સ્થિતિ નો અભ્યાસ કરવા જે સમિતી બેઠી હતી તે એવા નિર્ણય પર આવી છે કે જે આ ૫૦૦૦ હિંદીઓને સ્થળાંતર કરવાશે તો તેઓને નાણાકીય ખોટ મધુરી સખત થશે.

આ હેવાલ પ્રેસમાં પ્રસિદ્ધ થયો હતો પણ બહેર જનતાએ આ સામે કોઇ જ અવાજ નથી ઉઠાવ્યો.

આણુંજ પમણુ જે રશીયા તરફથી લેવામાં આવ્યું હોત તો આપણે સખત રીતે વખોડતે પણ આને આજ દેશમાં જે મધ રહ્યું છે તે સામે આપણે મીન રહ્યા છીએ.

વચન આપણે એક સવાલ જે જુલી મવા છીએ તે અહીં ઉપરથીત ચાપ છે કે; હિંદીઓ નાટાબના યુરોપીયોની ઇચ્છાને લીધે સાઉથ આફ્રિકામાં આવ્યા હતાં.

જે હિંદીઓ આ દેશમાં ન આવ્યા હોત તો આ દેશ આર્થિક સ્થિતિએ પાપમાલ થયો હોત. અને તેથી હિંદીઓને મોલાવવા યુરોપીયો પુખ ઉત્સુક હતાં. હિંદ સરકારની ઇચ્છા નહોતી છતાં બ્યારે આ દેશની સરકારે વચન આપ્યું કે એઓમેન્ટમાંથી મજુર સુકત થયે સ્વતંત્ર નામરીકના હકો મોતવી આ દેશમાં વસી શકે; ત્યારે જ તેઓને મોકલવામાં આવ્યા હતાં.

આ વચનનો હવે કોઇ વિચાર જ નથી કરવા મામતું.

કશી પડી નથી

સોથી મોટી વાત એ છે કે સાઉથ આફ્રિકાની બહેર જનતાને હિંદીઓને આ દેશમાં જે હાડમારીઓ મોતવવી પડે છે એ વિશે ખાસ કોઇ જ પડી નથી. કાપેદો સમાનપણે લાગુ પડાશે એમ કહેવામાં આવે છે.

જે જોઇન્ટ હેવાલમાં જણાવ્યું છે તે સુખખર્તુ વર્તન સરકાર રાખશે તો સમજવું કઠણ છે કે સમાનપણે કાયદો કેવી રીતે લાગુ પડાશે. આ દેશમાંથી

જાતજાને બહિષ્કાર કરી તેમની હકાલ પટ્ટી કરવી એ શું સમાનપણે થાય છે? અને તે લોકોની વસ્તીને ઝાઝી કરવી એ પણ સમાનપણે થઈ રહ્યું છે? રહેઠાણમાં ઈલાવદાપણ કદાચ સાંડે હોય ના ખરાબ હોય તે હું અને ચર્ચવા નથી માગતો. પણ એક પણ રીત કે જે લોકોને અડચણમાં મુકીને દેશ છોડી જવાની ફરજ પાડે એવા કાયદાઓ સારા નહીં ગણાય.

આપણે સ્વીકારીએ

આપણે રીપેટીએશનની વાતો કરીએ છીએ. આ દેશના ઘણા દોહોઓ ઘણી પેઢીથી આવીને વસ્યા છે. આપણે

પ્રમાણીકપણે સ્વીકારવું જોઈએ કે તેઓને કરી તેમના દેશમાં નથી મોકલાતા પણ તેમને દેશ નિકાલ કરવામાં આવે છે. કારણ તેમને દેશ હવે આજ છે. છતાં તેઓનું જીવન આપણે ઘણું અગવડ બન્યું કરી નાખીએ છીએ.

વળી જ્યારે આ બધું ખ્રિસ્તી ધર્મને નામે ચાલે છે ત્યારે આપણે એમ માનવું પડશે કે જમવાને આપણે જ ખ્રિસ્તી ધર્મ ફેલાવવા માટેનું હયાપાર બનાવ્યા છે.

શું એમ પ્રુછવું અરથાને ગણશે કે આપણે ઈશ્વર કોણ છે? અને આપણા ખ્રિસ્તી ધર્મની નીતી શું છે?

આપી શકે પણ એમનું જે ધ્યેય છે એ વિશે કોઈને શંકા નથી. બેલજીયમ અને પારમ્યુગીઝ સંસ્થાનો કે જ્યાં બહુ પ્રમાણમાં બંધતો નથી તે દેશો પણ હવે આઝાદીને માર્ગે આમળ વધે છે. હસ્કરી કેદીઓની હાવણીઓ જેવું આફ્રિકન સંસ્થાનોનું જીવન આજ છે."

મેક્સો રેડીયો માને છે કે અમેરિકા આફ્રિકામાં પ્રવેશવા ઈચ્છે છે. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે તે આફ્રિકામાં નવી જાતની મદદની રીતો અપત્યાર કરી લોકોને લોભાવવા ઈચ્છે છે. અને તેમ છતાં તેઓ એમ દર્શાવે છે કે તેઓ સંસ્થાનવાદ સામે વિરોધ પક્ષમાં હતા છે. અને તે માને છે કે એલ-જીપી, નાઇજીરિયા અને બીજા આફ્રિકાના દેશોની જેમ તે કતલ કરવા પગ પેસારો કરે છે એની બાજુ આફ્રિકાના લોકોને નથી.

વાતો સમય આપણને આવે તો કોઈએ આપણને હોય ન દેવો જોઈએ."

સંસ્થાનોના બે વિભાગો

વેસ્ટ નાઇજીરિયાના વડા પ્રધાને પોતાને સંદેશો પાઠવતાં જણાવ્યું કે, "આફ્રિકાના સંસ્થાનોમાં બે વિભાગો છે. ફેટલાક સંસ્થાનોમાં પરદેશના વડપણ નીચે સંસ્થાન વાસીઓ રાજ ચલાવે છે. બીજા સંસ્થાનોમાં પરદેશી લોકોને રાજ્ય કરે છે. જે સંસ્થાનો પર પરદેશનું વર્ચસ્વ છે તે સંસ્થાનોને પહેલી તકે સ્વતંત્રતા અપાઇ જવી જોઈએ. પંચ વર્ષીય યોજના આ પરીપદે ઘડવી જોઈએ અને અહીંસક રીતે અને ધારા ધોરણથી આ દેશોને પગભર કરવા જોઈએ. આ ખંડમાં મતાધીકારની નિની હાજરો બીન-ગોરાઓને બોલે એક ગોરાને અપાય છે અને તે ઉનનત થાય છે. આથી આપણી ચળવળ ભૂમી મેળવવા માટે નથી પણ વ્યક્તીમત સ્વતંત્રતા મેળવવા છે. પરીપદે શક્ય તે બધું વિચારી આફ્રિકાનો આઝાદી માટે યોજના ઘડી વિશ્વનો મત મળ્યુત કરવો જોઈએ. આશા રાખુ છું કે પરીપદ એવો નિર્ણય નવે ત જેથી તે આડકરી રીતે પણ તે કોઈ પણ સંસ્થાન વાદને મદદરૂપ બને.

આ પરીપદમાં બામ લેવા માઇકલ રોડેટ હાજર હતો."

રશીયા—આકા પરીપદ

મેક્સો રેડીયોએ જણાવ્યું છે કે, "આફ્રિકા ને આઝાદીને માર્ગે જઈ રહ્યું છે એ ઇતિહાસને અનુસરી ને છે. કારણ દિવસ પછી રાત હોય છે ન."

ગીની અને ધાનાના સવાલ પર બોલતા રેડીયોએ કહ્યું "આ એક આફ્રિકાની રંમબેદની હડતની એ ખંડની મદદન હત છે. આ આપણને દર્શાવે છે કે એ લોકોનું સંમતન મળ્યુત

મવું જાય છે. અને આપણને ચેતાવે છે કે, આફ્રિકા હવે આઝાદીને પંથે જઈ રહ્યું છે."

આકામાં શરૂ થયેલી "અખીલ આફ્રિકન લોક પરીપદ" વિશે બોલતા જણાવ્યું કે, "આફ્રિકાની આઝાદીની ચળવળની રીતો બધી જુદી જુદી છે. હીંસક અને અહીંસક રીતે તેઓ જુદા જુદા માર્ગો લે છે. આથી આ પરીપદ નો નિર્ણય કદાચ બધાને સંતોષ નહીં

ડો. નકુમા અહીંસાને સ્વીકારે છે

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

નીજમનો નાશ કરવો જોઈએ. અલજી રીયામાં સંસ્થાનવાદ ને માર્ગ લેશે એજ આપણને શીખવશે કે આપણે બળ વાપરવું કે નહીં. બળ વાપર

તમારે માટે ઉત્તમ તક

તમે ગમે ત્યાંથી હરબન આવો ત્યારે તમને રહેવા, ખાવા, પીવાની તથા જમવાની સુંદર સગવડ અમે આપશું. તમારા ખરચેલા નાણાનો તમને જરાપણ અફસોસ નહીં થાય.—એડીકર અમને અજમાવો.

- * સુવાની સગવડ
- * રહેવાની સગવડ
- * જમવા ખાવાની સગવડ.

ફક્ત શાકાહારી માટેજ

ગ્રાહકર આપો બનાવી આપશું.

(હમણા જ નવું બંધાયું છે.)

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોન્જ

આમા તમને

સ્વચ્છતા,
સુધકતા,
વિનય,
સુવ્યવસ્થા તથા
આરામ મળશે.

સુવાના ફરનીસ રૂમો.

ભોજન સમારંભ માટે હોલ.

પાર્ટી માટે સુંદર સગવડ.

લખીને સ્થળ યુક કરાવો.

આહીથી તમને

સ્ટેશન
બજાર
બંદર તેમજ
હરવા ફરવાના સ્થળો
પાસે પડશે.

જુદ ધીમાં બનાવેલી મીઠાઈઓ બધી જાતની હરેશા તઈયાર મળશે. બહાર ગામના ગ્રાહકો પર પ્રવરત ધ્યાન આપારો.

આહકોને સંતોષ એજ ખરી પ્રવતીની ચાવી છે એનો અમને પ્રુષ્ટ ખ્યાલ છે.

જરૂર અમને અજમાવો. કદી નીરાશ નહીં થાવ.

MOUNT EVEREST

(VEGETARIAN LOUNGE)

126-128 Prince Edward Street, DURBAN.

Phone : 67571.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી) ૪-૧૨-૫૮.

રાષ્ટ્રપતિની જયંતી

૩૭ ડિસેમ્બરના ભારતના રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રપ્રસાદ ૭૪ વર્ષના થયા. આ પ્રસંગે શુભેચ્છાના અનેક સંદેશાઓ તેમને મળ્યા હતાં.

જયંતીને દિવસે સત્કારના ઉપ-અયુષ્ય તથા વડા પ્રધાન રાષ્ટ્રપતિને મળવા અને અભિનંદવા ગયા હતાં. ઘણા લોકો રાષ્ટ્રપતિ બૂવન સામે તેમને શુભેચ્છા ઇન્છવા ત્યાં ભેમા થયા હતાં. તેમના માનમાં વડા પ્રધાને બોજન સમારંભ યોજ્યો હતો. મરાઠી અને પંજાબી ભાષાના રાષ્ટ્રપતિની આત્મકથા નો અનુવાદ તેમને ભેટ આપવામાં આવ્યો હતો.

તેમના જન્મ દિનેજ તેઓ મહાયા અને ઇન્ડોનિઝીયાના પ્રવાસે ઉપડી ગયા હતાં ત્યાં -હું કે વખત તેઓ રોકાશે.

પોલીસ ઓફીસરને માર્યો

પાકીસ્તાનના માથુસે હોદ્દાના સખ ઇન્સ પેક્ટરને યુનાઇટેડ પાસેના ગામડામાં ગોળીએ વીધ્યો હતો. એક પાકીસ્તાની કે નેના પર ફેસ કરાયો હતો તેને શોધવા આ ઇન્સપેક્ટર એક ઘરમાં જતા તેમના પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો.

પાકીસ્તાનીઓ ગોળીબાર કરે છે

આસામ સરકારે જાહેર ક્યુ' છે કે આસામ અને પાકીસ્તાનની સરહદ ઉપર જે ગોળીબાર થયો હતો તે બંધ કરાવવા ઘણા પ્રયત્નો થયા પણ હજી તે શરૂ છે પાકીસ્તાન સરકાર પર એક પત્ર પાઠવવામાં આવ્યો હતો અને ડિસેમ્બર ૪થી બંને પક્ષે ગોળીબાર બંધ કરવાનું સમાધાન સ્વીકારવું એમ લખ્યું હતું પણ હજીજવાય નધા મળ્યો.

બે લાખ ટન ચોખાની આયાત

વડા પ્રધાને કહ્યું કે આ વર્ષ માટે જરૂરીયાને પહોંચી વળતા અથવા નફરવેષ આદતને સામનો કરવા બે લાખ ટન ચોખા આયાત કરવા પડશે. કે.એમ પક્ષ સામે તેઓ ૪૫ મીનીટસ મોલી રચા હતાં. તેઓએ વધુમાં કહ્યું. પ્રાંતો વચ્ચે અનાજની આપલે કરવી જોઈએ. પોતાના ભાવજીમાં સૌથી મહત્વની બીના તેઓએ એ જણાવી

કે, મારો ત્રીજો પ્લેન એ છે કે બધા પક્ષેએ સંમતીત થઈ સરકારને મદદ કરવી.

લશ્કરને વઠા પ્રધાનની અજબલી

પાંચમી ડિસેમ્બર કે જે લશ્કર દીન મજીબ છે તે દિવસે વડા પ્રધાને ભાવજી આપતા કહ્યું કે, "બધાં બધાં હોદ્દાં લશ્કર ગયું હતું ત્યાં ત્યાં એમની સેવા ઝો શુભેચ્છા મેળવી હતી અને તેમ કરી તેઓએ પોતાના દેશની કીમત વધારી છે. એજ યોગ્ય હતું. કારણ લશ્કર ચાંતીના સંદેશ વાહકો છે. હોદ્દાં પછી તેમની સેવા એવી હોવી જોઈએ કે તે લોકો દેશના લોકોની શુભેચ્છા મેળવે. હું માતું છું કે તેઓની સીરત વખાણવા લાયક છે અને સેવા પછી તેવીજ છે."

હીંદ ઇજીપ્ટ સામે નથી લડતું

રાજ્ય સભામાં વડા પ્રધાને પ્રશ્નોને જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે "હોદ્દાં કેપીટલીઝમ, કોમ્યુનીઝમ અથવા બીજા કોઈ જમ સામે નથી લડતું પણ આપણે આપણા પોતાને જરૂરી જે ચીજો છે તે મેળવવા માટે લડીએ છીએ. હોદ્દાં પાસેથી સાફ હશે તે લેશે. હોદ્દાં બધા જમમાંથી જે હોદ્દાં માટે સાફ જણાયો તે લેશે અને તેનો ઉપયોગ કરશે."

કેરાલા અયુખખાન તરફ

કેરાલાના ચુદ પ્રધાને જણાવ્યું કે, વિરોધ પક્ષ ધીમે ધીમે અયુખખાનની નિતી અપનાવ જાય છે. અને તેમની ઇચ્છા કેરાલાને ઉદ્ધારી પાડવાની છે. મને ભય છે કે કેરાલામાં બળવો ફાટી નીકળે. ઘણા કોમ્યુનીસ્ટો ક્રેસિસવાદી ઝોને હેરાન કરે છે અને ધમકીઓ આપે છે. આથી એક ક્રેસિસના માણ પ્રધાન અને તથુ પ્રજા સોસાલીસ્ટ પક્ષના માથુસે પોલીસના માથુસે સાથે ઘણા સંબંધ રાખે છે. સરકાર આથી વારીક છે અને એજ બમતું યુજ બજે છે.

ભુપત પાછો હિંદમાં ?

હોદ્દાં અને પાકીસ્તાનના પોલીસો કમ્ગ અને રાજસ્થાનની સરહદ પર ભૂપતની શોધ કરી રચા છે. તેઓ માને છે કે ભૂપત ફરી હોદ્દાંમાં દાખલ થયો છે.

ભૂપત પર હોદ્દાં સરકારે દાખલોરી ના ફટલાએ કેસો માંડ્યા છે અને ૯૦ નેટલા ખુનોનો આરોપ તેના પર છે. પાકીસ્તાનમાં તે રહેતો હતો અને લશ્કરી રાજ્ય થતા તેને ત્યાં રહેવું મુશ્કેલ થયું હતું.

વિનોબાજી સુલાકાતે નહેરૂ

ડિસેમ્બરની ૧૮મીએ વડા પ્રધાન વિનોબાજીને અમદાવાદ ખાતે મળશે. વિનોબાજી ૧૧૦ દિવસની યુજરાતની પદયાત્રાના પ્રવાસે છે. તેઓ ૧૬મીના અમદાવાદ જીલ્લામાં પ્રવેશશે. વડા પ્રધાન ૧૭મીના વિમાનથી અમદાવાદ આવશે અને છ કલાકની વાટાઢાટો વિનોબાજી સાથે કરાશે.

બીજો દિવસે પણ બે કલાકનો સમય તેઓએ માંગ્યો છે. અને ૧૮મીના તેઓ દિલ્લી પાછા ફરશે.

સુકાં મરચાં

આસરે ૩૩ રતલની યુજી ૩૯-૦, ૧૫ રતલ કોથળાની થી ૧૯-૩, અને ૬ રતલ કોથળાની થી. ૮-૬. રોકેટથી છે. તેમજ આચાર માટે કાચા કેરી-કાચા મોટા ઘુંઠા મોટી કલીતું નહું લસણ અને લીલા મરચા. ધણું કરીને નવેમ્બરથી મળશે. માટે તાકીદે લખો :

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brits Transvaal.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ઢાઢેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જરૂરયાનથી રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેટલની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંગોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોલ્ટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે.

ઠેકાણું : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્-ચુરકચરર,
ફોન : ૮૩૫-૭૯૯૨ પહેલે માળે,
બોર્કસ પરપાઠ. માર્સર મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, - જોહાનીસબર્ગ.

અખિલેશ્વર

પૂબલાલ
[ચોપાયા]

રળી આપશે કોઈ તને, ને જોગવશે તું મોજે, ફોગટ એવી રાખ ન આશા, રડવું પડશે રોજે, સ્વાર્થમગ્ન સંસાર સકલ આ માનવ મનનો મેલો, પરકિત અર્થે પ્રજ્ઞા યનારો જમતને લાગે ઘેલો.

એવા વિરલ વિરકત પુરૂષના દુનીયામાં દુધાકો, મૂળજળ પાછળ મારવા માટે, મુખ! ન બર મુશ્કેલો. દીનકીન નિઃસત્ત્વ જ સોધે પરને આશ્રય પાપી, રવમાન હાનિ મરણથી ભૂડી, સપુરૂષોએ શાપી.

આપણે આમજ બ, મળશે ભાગ્યતણા મંડારો, તાળાં તોડી કાળ-ભિડાળાં સર કર હિરસો તારો. પર-દીધાનો તને પરિગ્રહ પૈરૂપવંતા પ્રમાણો, પુરૂષાર્થ પામે રતોની ખાણો ઉપરે ખાણો,

પરવચતા જેવી ના પીડા જડે જમતમાં બીજી, જીવન-ઉઘા જતી રહે બધાં, સત્ત્વ જલું સહુ થીજી. પરાધીનતા પશુઓ માટે, દૈવત્વ હોવો, મદાપ્રવાસે પૈરૂષ યોજી પામે અમરત-મેલો.

સ્વતંત્રતાની લે સરદારી, સત્ત્વે સજ્જ શિવચકિત, પૂર્ણકામ થા, હે ભગવાતમા! વિશ્વવંશ બન વ્યકિત, મહિમા તારો માધ મહતને માપ, રાજ વિરાટે, ક્ષુદ્ર મટીને અખિલેશ્વર થા, પ્રજુ પૃથ્વીને પારે.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણિક

સીંગાપોર જતા

(ગતાંકથી ચાલુ)

ની બોટ અમને મોટી બોટ પાસે લઇ ગયું. આ બોટનું નામ ‘ટાઇપી’ હતું. બોટના ચીફ ઝોશીસરે અમને આવકામાં લે ક’પાઉંડરો અમારી સાથે બોટ સુધી આપ્યા હતાં. અમે ફરી એમનો આભાર માન્યો. લાસબાદ તેઓ નાની બોટમાં ટાપુ તરફ પાછા ફર્યા. ચીફ ઝોશીસરે અમને કેપ્ટન સાથે જોગબ કરાવી. એમને અમારી સાથે હાથ મીલાવી અમારા સંસ્કાર કર્યો અને અમને પુછ્યું અમે પાણીમાં કેટલા કલાક માથ્યા હતાં. અમે જવાબે કહ્યું કે અમે પાણીમાં લગભગ ૬ કલાક રહ્યા હતાં. તેમને નવાઇ ઘણી અને અમને પુછ્યું કે અમે મર જોયા હતાં કે નહીં. એમને કહ્યું કે આ ફરીયામાં પુષ્કળ મરો છે અને અમે એમાંથી જીવતા રહી શક્યા એના થી તેઓ ધણા નવાઇ પામ્યા હતા. અમને આરામથી મોઢમાં રહેવાનું કહી પોતે કામે લગાવી ગયા. પાંચ વાગ્યા હતાં અને અમારી બોટ ધીમે ધીમે પાણી ઠાપી ટાપુએ પસાર કરતી આમળ વધી રહી હતી.

અમે ચાલુ નાર્સે લીધા પછી કેક ઉપર આરામ કરવા ગયા. અમે ત્રણ જણ વાતો કરી રહ્યા હતાં ત્યાં કેપ્ટન અમારી પાસે આવ્યા, એમને અમને જણાવ્યું કે સામે મોટા ખડકો દેખાય છે, એની પાછળ પુલ દરમીયાન જરમનની આજમેટો કુપાતી હતી. ફાર હરેટની આવતી હતી રીમરો ઉપર તેઓએ ધણા કમલા કમી હતાં અને એને પરીણાએ ધણા લોકોના જન ગયા હતાં. એ લોકો જોણથી બચી જતાં તેઓ મરોના ભોજ બની ગયા હતાં. આ વાત સાંભળતા અને ક’પારી કુટી અને વિચાર આવ્યો કે અમે મજ કામે પાણીમાં હતાં ત્યારે આ મરો ક્યાં હશે? દીક્ષિતે સીમેટની માંજણી કરી ત્યારે એમની સામે હારમ્બ સીમેટના ડબ્બા રજૂ કરવામાં આવ્યા, કેટલી આ લોકોની મહેમાન ગતી?

અમે એ ટાપુ ઉપર જરમન કેક્ટર ની પાસે જઈ રહ્યા હતા એને અને વિચાર આવ્યો અને આ નાના ટાપુ ઉપર સારી રીતે આરામ અને હવા ફેર થઈ છે કે કેમ? એમ વિચારતો હતો. કેપ્ટન ફરી આવ્યા અને એમને જણાવ્યું કે અમને સીમાપુર જતાં બંધુ વાર નહીં લાગે કારણ કે

અમારે માટે એક બ્રીટીશ ફ્રીગેટ આવી રહી હતી અને એ કાલ બપોર સુધી અમને સીમાપુર પહોંચાડી દેશે. અમને આનંદ થયો જોષ્ઠો હતો પણ તે છતાં ઘેર પહોંચવાની અમારા મનમાં બંધુ ઉતાવળ ન હતી. આનું કારણ એ હતું કે અમને અમારી ઉપર લીટલી વાતોને ફરી ફરી કહેવી પડશે, સરકારી તપાસો ચાલશે, અને મીત્રતા ભરેલા અને કાનૂની સવાલોનો જવાબ આપવો પડશે. આ બધાની અમારા મનજ ઉપર ધણીજ તીવ્ર અસર થશે એમ અમને જણાતું હતું.

અડધા કલાક પછી અમને સામે એક નાની બોટ મળી. કેપ્ટને જણાવ્યું કે આ એક ઇન્ડોનેશીયન બોટ છે જે અમારા વિમાનના અકસ્માતની તપાસ કરવા જઈ રહી છે. થોડીજ વાર પછી ફર અમને સરેદ બ્રીટીશ નેવલ ફ્રીગેટ દેખાઇ, આ બોટનું નામ ‘રૂમ્પીયર’ હતું. તે અમારી પાસે આવી જરા આમળ બંધી અને ફરીને અમારી પાસે આવી ઉભી રહી. યુદ્ધા શરીર અને ટુકડા ઇન્જર તથા જોડા પહેરેલા બોટના માણસો કેક ઉપર લાઇન બંધ ઉભા હતાં. ‘ટાઇપી’ના કેપ્ટન અમારી પાસે આવ્યા અને રિમત કરતાં જણાવ્યું કે અમને બંધુ માન સાથે ‘રૂમ્પીયર’ ઉપર સંસ્કાર મળવા નો છે, એમને ‘રૂમ્પીયર’ના કેક્ટર ને જણાવ્યું હતું કે તેઓ ‘ટાઇપી’ ઉપર આવી પાઠક અને દીક્ષિતના ભાંગેલા ઢાંકા તપાસી જાય. અમે આમ વાત કરી રહ્યા હતા ત્યાં ‘રૂમ્પીયર’ની એક મોટી લાઇફ બોટ જેમાં લગભગ ૬૫ માણસો હતાં તે અમારી તરફ આવી તેમાના બે ઝોશીસરો બોટ ઉપર આવ્યા, એક ઝોશીસર હતાં અને એક કેક્ટર. એમને ‘ટાઇપીના’ કેપ્ટનને જણાવ્યું કે તેઓ તેમના કેપ્ટન તરફથી અમને તેડવા આવ્યા છે. પણ જતાં પહેલા કેક્ટર અમારી તપાસ કરવાના છે.

કેક્ટરે પાઠક અને દીક્ષિતની તપાસ કરી અને અમને જણાવ્યું કે અમે ત્રણે લાઇફ બોટમાં જઈ શકીશું. અમને લાગ્યું કે હવે અમારો જવાનો વખત થયો છે. ‘ટાઇપી’ ઉપર અમે એટલી સારી મહેમાનગતી જોગવી હતી કે જતાં અમારા દિલ બારે થઈ ગયા. અમે કેપ્ટનને

આભાર માન્યો અને વૈસા બાબત જવાબે પુછ્યું ત્યારે એમને જણાવ્યું કે તમે મારા મહેમાન હતાં. નીચે ઉતરતાં અમને ચીફ એનજીનીયર અને ચીફ ઝોશીસર મળ્યા અને એમનો પણ આભાર માન્યો. આજ એકજ દીવસમાં અમે જે વખત અમારા જીવનદાતા મીત્રોની વિદાય અમને એ વિચાર આવતા કે કદાચ અમે આ લોકોને ફરી કદી નહીં મળી શકીએ. આથી અમારા દીલ વધુ બારે થઈ ગયા.

અમે ‘રૂમ્પીયર’ ઉપર આવ્યા ત્યારે કેપ્ટન અને ઝોશીસરે અમને આવકામાં. અને એક ઝોશીસરને સોાપવામાં આવ્યો અને પાઠક અને દીક્ષિતને હોસ્પિટલ તરફ લઇ જવામાં આવ્યા. મેં ફરીને ‘ટાઇપી’ તરફ જોયું પણ તે તો ધણી દુર ચાલી ગઈ હતી.

ઝોશીસર સાથે હું કેક ઉપર બેઠો બેઠો કંડું વીરકાને સોડા પીવો હતો. ઝોશીસરે મને જણાવ્યું કે અમે આજ ની રાત અને આવતીકાલેનો દીવસ નડુના ટાપુની આસપાસ કાંડવાના હતાં. કારણકે તેઓ બીજાં કોઈ પણ બધા હોય તો એમને સોાપવા ઇચ્છતાં હતાં.

લગભગ સાંજ થઈ ગઈ હતી. કે. ટેરની મારી પાસે આવ્યા અને એમને મને પુછ્યું કે મારે આરામ કરવો છે? મેં હા પાડી તરત કેક ઉપર મારે માટે પથારી કરવામાં આવી કારણ મરમી બંધુ હતી અને કેપ્ટનમાં ધૂલો ઉકળાટ થતો હતો. લગભગ બધાજ ઝોશીસરો કેક ઉપર સૂતા હતાં.

હું પથારીમાં પડ્યો. મને લાગ્યું કે મને ઝીલો તાવ હતો. મેં એક મરમ જોડવાનું જોડ્યું પણ હું સુઇ ન શક્યો તે છતાં પથારીમાં પડવાથી ધૂલો આરામ થયો. કે. ટેરની ફરી આવ્યા અને એમને મને ખાવા માટે શું લેશે એમ પુછ્યું મેં સુપ વેરટ અને બટરની માંજણી કરી.

રાત્રીનો અંધકાર ઊભાતો જતો હતો. જ્યારે ‘રૂમ્પીયર’ અમારા અકસ્માતની જગ્યાની થોડીકજ દુર ઉભી હતી હતું દરમીયા ઉપર તેજ દેખાતું હતું. ૨૪ કલાક પહેલા અમે આજ જગ્યાએ જીવવાની આશા વચર પડ્યા હતાં. તેમ છતાં અમે જીવતાં રહ્યા અને આરામ જોગવી રહ્યા

હીએ. અમારા સાથીદારોનું શું થયું હશે? લગભગ બધાતો કુખીજ ગયા હતા પણ અમે બે બચકીએને જોઈ હતી એમનું શું થયું હશે?

આમ વિચાર કરતાં હું સુઈ ગયો. થોડીકજ વારમાં કોષકે મને જમાડ્યો અને કહ્યું કે મને ઇન્જેક્શન આપવક માં આવશે જેથી હું આરામ કરી શકું. મારે તો ઉંબળ જોષ્ઠતી હતી. ત્યાર પછી માંડું સુપ અને રોસ્ટ આવ્યા. એ ખલાસ કહ્યું ત્યાં કે. ટેરનીના સાથીદારે આવી મને પુછ્યું કે મારે ઘેર સંદેશો મોકલવો છે? મને ખબર હતી કે આ બની શકે. પણ અત્યાર સુધી આવી ઝીજ બંધુજ મોટી બચકીએ માટેજ થતી. એટલે મેં ફરી ફરી એમને સવાલ કર્યો એમને જવાબે મને ખાત્રી આપી ત્યારે મેં એક સંદેશો લખ્યો અને માને મોકલ્યો. પછી મેં પુછ્યું કે હું બીજો મોકલી શકું કે કેમ ત્યારે એમને હા પાડી. મેં એક સંદેશો મારી સાથે જેની સમાઈ થઈ હતી તે યુવતી કમલને. મોકલ્યો હવે આરામ કરતાં મને વિચાર આવ્યો કે આ બધા લોકોને કેટલી બધી ચીંતા થઈ હશે. આમ વિચાર કરતાં હું માઢ નીંદા માં કુખી ગયો.

રેવા જે વિનમ્ય પ્રદેશનું એક મામ છે ત્યાં કમલ એના માતા પીતા સાથે રહેતી હતી. એમના ઘરમાં રેડીયો ન હતો. કલકત્તાથી પ્રસિદ્ધ થતું ‘અમૃત બજાર પત્રીકા’ એમને મળતું. એટલે રેવામાં બધા સમાચાર લગભગ ૨૪ કલાક જુના મળતા આથી કમલે કાંઈ સમાચાર સાંભળ્યા પણ નહોતા. પણ જ્યારે મુંબઈથી તારીખ ૧૨મી ઝિપ્રાલના દિવસે મારા ભાઈ તરફથી એને તાર મળ્યો કે ‘અનંત સંકીસલામત છે ચીંતા ન કરતી’ ત્યારે તે વિચારમાં પડી તેને મને જેકરપ્રેસ ડીલીવરીમાં પત્ર લખી પુછાવ્યું કે થાં થયું હતું.

બીજો દિવસે ‘અમૃત બજાર પત્રીકા’ આવ્યું અને એને અમારા વિમાનના અકસ્માતની વાત વાંચી ત્યારે તે સમજી. એજ દીવસે સાંજના એને મારા તાર મળ્યો મોડા સમાચાર મળવાથી એને ચીંતા જોષ્ઠી કરવી પડી હતી. તેમ છતાં હવે સમાચાર મળતા એને ચીંતા થવા માંડી કે ઇજા કેટલી થઈ હશે. મને જવાબમાં તાર કર્યો ‘અકસ્માતમાંથી બચવા બદલ અબીન દન તખીવતના ખબર જણાવશે.’

(અધૂરું)

આ વાતોનો કોપી રાઈટ મુંબઈ ‘જઈકો પ્રકાશન’માં છે.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રોસ્પલીસ્ટ ડીએ.

શ્રી કેપીટની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોરેસીયાના મોર્ક પક્ષ લાગમાં તમારે પ્રથમે આની રસોઈ કરવાનો અમે આશા કરીએ છીએ.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(શ્રી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના યુજીપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીક્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુસ્તકાલય, કુશાફરી, શીયાળા અને જીવનકોષ

હાઈસ્કાલ અથવા કુશાફરી મોર્ક પક્ષ લાગની હવાઈ હાઈવેઈ અથવા અભીન માટે, કુશાફરી કરવા પર જ્યાં અમારી આજુબેટો પ્રથમ કરો. હાઈમો, આંગ, ચોરી, ફલ્ક, બલ્કાલ, ચોરબાલ, વિવેરેન વગેરે અને જીવનકોષ આપીએ છીએ.

ઈન્કબેટલ, પરસનલ ટેક્સ, દિવાલના ચોપડા લખાવવા જેવું કોઈપણ સર્કિલિંગ કે વેપારના લાગસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ કોઈપણને લખવી માગતોમાં હાઈ પક્ષ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. રેકનલ મ્યુચુઅલ હાઈફ એસોસીએશન એન્ડ એસ્ટેબ્લીશ અને રોઈસાલર ઈન્ટરયુનિવર્સિટી લીબ્રેરીના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરૂટ

આંબા અબ્બા, લીલી અંબા, રતાબા અને સુરણની ગ્રાસમ માલુ છે. આડુ પેની ૧૦ રતલ, લસણ શી. ૧-૬ રતલ. પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

હયુરી અને ચેવલી પાન બલ્કર લાખ, પોસ્ટલ બુઈ. નાસ્કીટ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને ૨૬વેર નાસ્કીટ શી. ૧૧-૧ ડબલ. રોરેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને યેલ્ડબન કોમોના ગ્રાઈડરો ૬૫૨ પ્રૌઈ ખ્યાન આપી મોર્ક પક્ષ વસ્તુ પદ્મીટ સ્લાવી ગોલબુઈ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મેક્રમ સુટ, હાઈનીચર સુટ, વોઈશીંગ, હોર્સીંગ ચેસ્ટ, આઈ મોર્ક ગ્રાફીસ ટેસ્ક, યુક ટેચ, ટેબલ, તાન કોઈપણ લાવે જરીઈ સહસો. અતે પધારી લાલ લેવા સુકોનો તાલ.

—ગોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેચર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોલ હરેકાં હઈવાર રહે છે. આન રોક્સા લાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ અંગેનો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હાઈની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી બલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

રેલીક્રામ:
ગ્રાફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

મહાત્મા ગાંધી

આધ્યાત્મિકાર: પ્રોફેસર કબીરજી, આરનોલ્ડ હોલ ઓમ. એ. પી. એચ. ડી.
(અનુવાદક: પ્રીન્સીપાલ દાસતરાય મગનલાલ કશાપ, રૂડીપોર્ટ)
(મતાંકથી આશુ)

પ્રથમ જેલ વાસ

‘પુસ્તક’ રચે અને એકવાર કહ્યું હતું કે, “જેલ વાસ એક મદી ગુજરાતી કામોનો નીકાલ લાવવાનો એક સારામાં સારો ઉપાય છે.” આ પ્રમાણે અધીલ બ્યારે જે માસની પ્રથમ જેલ ભોજવતા હતા ત્યારે તેઓએ હોંદુ મુસ્લીમ ધર્મ પ્રસ્તુતોનો અભ્યાસ કર્યો. એક કીશ્વન ઝીના કદીને માયબલની મદદથી અંગ્રેજી શીખવ્યું. આ વખતે એમને રસ્કીન, સેક્રેટીય, ટોલસ્ટોય, વિત્તેરના પ્રસ્તુતો વાંચ્યા. તેમજ રસ્કીનના “unto the last” નું ગુજરાતીમાં સવોદયને નામે ભાષાંતર કરવા માંડ્યું. આ ભાષાંતર ચરૂ હતું તે દરમિયાન બનરસ સમટસે તરફથી સુલેહ કરવા નાટાકારો માટે આમંત્રણ આવ્યું. તેઓએ વિશ્વાસ આપ્યો હતો કે જે મરણપાત તેઓ રહ્યે તર ચાપ તે આ કામો કાઢી નાખીશ અને સુલેહ કરશું. માંધીજીએ કહ્યું “આથી ડેટલાક સાધીઓને થયું માંધીજીએ તેમને દેખા દીધો છે, તેથી તેમના પર કુમલો કરવામાં આવ્યો. આ કારણે તેમને ૧૦ દિવસ પુર્વારી વંચ રહેવું પડ્યું હતું. કુમલો કરનાર ઉપર દેશ ચલાવવાનું માંધીજીને કહેવામાં આવ્યું ત્યારે માંધીજીને ના કહી અને કહ્યું કે “તેઓ ને કરે છે તે તેમને સાચુ લાગે છે આથી તેમને સ્ખલ કરવાનું ચોખ નથી.” ચોડાજ દિવસ પછી માંધીજીએ જેલું કે સમટસે એમને દેખા દીધો છે. આથી અહંકાર નું યજ તપ્પાર કરાવું. ટ્રાંસવાલમાં દાખલ થવાનો અને રહેવાના હકકો. માટે - test case કરવો. એક પારસી શુદ્ધ આ માટે તપ્પાર થયા સરકારને એમણે ખબર કરી અને વોલકચની સરહદ ઉપર હાજર થયા. એ આજાએ કે તેમને પકડવામાં આવશે. પરંતુ તેમની સામે કંઈ પંચલા ભેવામાં ન આવ્યા. અને તેઓ ટ્રાંસવાલમાં દાખલ થયા ત્યાં એમને એક માસની સજા કરવામાં આવી. આ test case નાદ હોંદીએ એ ટ્રાંસવાલમાં દાખલ થવા માટે કુચ કરવા માંડી જેમાં માંધીજી ના બચે પુત પજુ હતા. તેમને વોલકચમાં પકડવામાં આવ્યા અને ૩ માસની સજા કરવામાં આવી. આ વખતે ચળવળ બારે બેરમાં હતી. આ ચળવળ જેને આલકારતી હતી. ત્યાર બાદ માંધીજી અને ૭૫ હોંદીઓ ને કેદ કરી દેરક બંધિતએ દંડ ભરવા ના પાડી. માંધી સમટસે અંધમાં એક વિચિત્રતા છે કે માંધીજી જેલમાં હતા

સારે સમટસે તેમના પર ધાર્મિક પ્રસ્તુતો મોકલી આપ્યા હતા. ૧૯૧૪માં માંધી સમટસે કરાર થયો તે વિષે હુંકે નોંધ લેજી. આ કરાર આપારે હોંદીઓના ધજા અન્ધાયો દુર કરવામાં આવ્યા હતા. આ હેલ્લી ચળવળ ઘણી નોંધ પાત છે. કારણ કે ઘણી બહેનોએ એ ચળવળમાં ભાગ લીધો હતો. તેઓ ખરેખર કેપના બંબના નિર્ભયથી ચુસ્કે થયા હતા કારણ કે કીશ્વન વિધીનાજ લગન કાપેશ્વર અજાતા હતા. બહેનોના એક ટોળાએ ટ્રાંસવાલમાંથી નાટાકમાં પ્રવેશ કર્યો અને જીલ જુથે નાટક માંથી ટ્રાંસવાલમાં. નાટાકની બહેનોને ગીરફતાર કરવામાં આવી હતી પરંતુ ટ્રાંસવાલ જુથ ન્યુકાસલ સુધી પહોંચ્યું, અને તેમણે કોલકાની આજુમાં કામ કરતા હોંદી અજુરોને હતાલ પાડવા કહ્યું. આ માટે તેમને પકડવામાં આવ્યા. અને હતાલ બધી બંધાએ પ્રસરી. આશરે ૪૦૦૦ ખાણીઓએ હતાલમાં ભેગાયા અને ટ્રાંસવાલથી કુચ કરવાનો વિચાર કર્યો-હંદીના કર સામે :-

વોલકચની પુરોપીયન બનતા મમરાત માં પડી પરંતુ માંધીજીના પુરોપીયન અનુયાયી દેલનબેકે સમજવ્યું કે હોંદી એ કોઇને પુકચાન કરવા માંખતા નથી અને તેમની કુચ અન્ધાયો કાપવા સામે છે. હેવટમાં તેમણે કહ્યું કે, “જેઓ કુચ સહન કરીને તમારા હૃદય પીમળાવશે. વોલકચથી ૮ માંક પર માંધીજીને પકડવા પરંતુ માહરટે જેલ પર જોડ્યા. ત્યાંથી કારમોસીને તેઓ સત્યાગ્રહી સાથે ભેગાયા. સરકારે આશરે ૩ ટ્રેન તપ્પાર કરી અને પાલકર થી નાટાલ હોંદીઓને મોકલાવી દીધા. માંધીજીએ પોતાનો વિરોધ નોંધાવ્યો હતો એટલે તેઓ ટ્રાંસવાલ બયા. માંધી અને ફલન જેકને માહરટેટ આમજ ખડા કરવામાં આવ્યા અને તેઓએ કહ્યું કે જેને યુનેશર જીએ. માહરટેટે કહ્યું સાક્ષિ વિના યુનેશર ટેરવી ન સક. માંધીજીએ દેલનબેકે સામે અને ફલનબેકે માંધીજી સામે જુખાની આવી. બીન ઇન્કાએ મેહરટેટે તેમને ૩ માસની સજા વોલકચ ખાતે કરી. વોલકચની કુચ બાદ હોંદીઓએ હતાલ પાડી. સુખર ઇરટેટમાં, હોરેલમાં, મ્યુનીસીપલ કામદારોમાં, પોખીઓમાં, અને યાક વેચનારાઓમાં. હતાલ બહુ હાંધી માલી નહિ. પરંતુ આમ બનતાપર તેમજ સરકાર પર તેની બાપ ધણી પડી. હોંદી સરકારે,

હતાલોની તરફેણ કરી અને વાહસરોખ એ કહ્યું “હોંદીની હડી દિલસોહ તમારા પર છે. ફકત ભારતનીજ નહિ પરંતુ સર્વે માનવી કે, જેમને તમારા દેશ માટે લાગણી છે તેમની.”

સત્યાગ્રહની હકત ચાલુ રાખવા સા. આફ્રિકામાં પેસા ઉપરાવવા લાગ્યા અને ભારતથી ચાલક એન્ડરસ સહાદ આપવા આવ્યા. સત્યાગ્રહના જુખાળ થી સરકાર અભરાઇ મજ હતી. અને આમ બનતાની લાગણી દર્શવતા સરકારમાં સમટસે કહ્યું, “અને ૧૦,૦૦૦ હોંદીને જેલમાં રાખી ચકી એ નહિ.” મુનીયન સરકારે આ તકલીફ ના કારણે સોલવા તેમજ લલામણ કરવા એક કમીશન નીમ્યું. આ સોલોમન કમીશનનું કાર્ય ચુસ્કે હતું. કારણ કે માંધી અને તેના અનુયાયીઓ જુખાની આપવા તપ્પાર ન હતા. (કે જેમણે તેમને પુકચાન ક્યું હતું.)

કમીશનનું કાર્ય વિમલવાર તપાસવાને સમય નથી. એટલું કહેવું પુરતું છે કે આ હેવાલના આધારે ૧૯૧૪નો રીલીફ કાપારો સમટસે પાલ કર્યો હક નો કરવેરો નાજુદ થયો. હોંદી લગેરો રિપકારવામાં આવ્યા અને તેઓ દેશ બંધ થયાં.

એક ઇલાકામાંથી બીબામાં બચાની છુટ મળી નહિ. આ માંકવાળમાં એક વરડુ તરી આવે છે કે મોટા ભાગનું કુચ દુર ચકું. માંધીજીનો ખાસ વિચાર એ હતો કે હોંદીઓ સામેનો ભતી દેલ દુર થવો જોઈએ. માંધીને લાગ્યું કે સત્યાગ્રહીઓને છુટ મળ્યું છે. ૧૯૧૪ના જુલાઈમાં તેઓ એ ભારત બંધા સાથે આફ્રિકા જોડ્યું.

(અધુર)

જુકોપીય, ઇનકમ ટેકસ રીટ-સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલોપરન્સ અને ઇનક્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીકલ

૧૨ બાકેલી આર્કેડ, ૩૮ માઈટ રૂડીટ, કોરનર ડાખજોનલ અને માઈટ રૂડીટ, ભેદાનીજાખ, રોન ૩૩-૧૬૫૪.

નિબંધ હરીફાઈ

બનુવારી ૩૦મીના માંધીજીની પુણ્યતીથી આવે છે. આ પ્રસંગને વાદનાર કરવા અમે “નિબંધ હરીફાઈ” રાખી છે. મહાત્મા માંધીજીનું કહ્યું કાર્ય તમને સર્વશ્રેષ્ઠ બજાણું તે ઉપર નિબંધ લખવાનો છે. જેખ વિચારપૂર્ણ અને સચોટ હોવો જોઈએ. અને બધાને આમાં સામેલ થવા આમંત્રીએ છીએ.

નિયમો

૧. જેખ સુદાહર અને સચોટ હોવો જોઈએ.
૨. ૧૨૦૦ શબ્દોથી બહુ નહી.
૩. સારા અક્ષરે એક માણુ લખાવલો.
૪. ભાષા ગુજરાતી.
૫. વય લખનારની ૨૫ અથવા તેથી ઉપરની.
૬. મોકલવાની હેલ્લી તારીખ ૨૩-૧-૫૯.
૭. દાખલ થવાની હેલ્લી તારીખ ૯-૧-૫૯.
૮. દાખલ શી ૨/૬. (૨૨૫ અથવા ચોરટલ ઓર્ડરથી)
૯. ઇનામ ૧ ૨ ૩ રહેશે.
૧૦. પ્રથમ આવનારનો નિબંધ પ્રસિદ્ધ કરાશે.
૧૧. જેખ બજાણતા આ નિબંધ ઇંગ્લીશમાં અનુવાદ કરી અપાશે.
૧૨. જેખમાં પ્રસ્તુતોના ઉતારા ન હોવા જોઈએ.
૧૩. પોતાના જીવન પરનીજ અક્ષર અથવા કુનીયાપરની અક્ષરનું સત્ય સચોટ રીતે વર્ણન હોવું જોઈએ.

દાખલ ફોર્મ

સારે અક્ષરે લરી મોકલો

નામ.....

અરનાણું.....

વય..... સિદ્ધજી ઇંગ્લીશ..... સિદ્ધજી ગુજરાતી.....

ધરો.....

મોકલવાનું અરનાણું

Indian Opinion, — P. Bag, — Durban.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અગરખતીઓ જેવી કે "ત્રણ રોડ" ગટવે ઓર ધન્ડીઆ, અસોહાદરખાર, સુમધી રાણી, આમેલી, લતા મંગેચકર, વાંસંતી, કમ્બુ દરખાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવલીટ માટે લખો. (અમે ફક્ત હિંદની બનાવટનીજ અગરખતીઓ રાખીએ છીએ.)

આસ ઓફર

થોડાક સીલકમાં રહી ગયેલ
સુંબઝનો બદામી લીલો હલવો ૧૬-૦ રતલ ૨ નું ટીન
" સુકો હલવો — ૮-૦ " ૧ " "

રોડેશીયાના ગ્રાહકોને સ્પેસીયલ ઓફર

લીલું આદુ ૭ પેની રતલ	માલ બરોબર પેક કરી
લીલી હળદળ ૭ " "	ચલાવીશું.
આંખા હળદર ૭ " "	
મોટી કળી વાણુ લસણ ૧/૨ રતલ	ઓફર સાથે ઘેસા મોકલવા
નાની " " " ૧૦ પેની રતલ	વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ ડાહરેકેક હમ્પોર્ડ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીંકાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો :

રોડેલા ચણા, બદામ, એલચી, પૌષા, મમરા, સેન્ટેડ સોપારી, કાચી સોપારી, ટોફલી સોપારી, જાળ, આંબલી, કાચો, દીંમ, મસુર, ફરેક જાતની દાળો, ચણાનો આટો, અડદનો આટો, પાણીવાળા નાળાંએર, વરીયારી, છુર, લખીંમ, મેથી, રાય, અન્નમેા, સુવા, હીમેજ, પ્રાણા, ઘાણા દાળ, આખા મરચાં, નારીયેળનો છુકો, રાજમરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.
Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક રેકોર્ડની કે શીર્લીઝ છે.

શી.-વે.		શી.-વે.	
જમેલા	૫ રેકોર્ડ ૩૦-૦	હાસ્તાન	૫ રેકોર્ડ ૩૦-૦
બદુ	૫ " ૩૦-૦	લંકા હલન	૫ " ૩૦-૦
રેવે પ્લેટફોર્મ	૫ " ૩૦-૦	સંગીતા	૫ " ૩૦-૦
સાબન	૪ " ૨૪-૦	મિલાપ	૪ " ૨૪-૦
મલાર	૪ " ૨૪-૦	હમસોમ	૪ " ૨૪-૦
ઓબાદ	૪ " ૨૪-૦	ખાઝ	૪ " ૨૪-૦
કોરી કાજીસ	૪ " ૨૪-૦	એક જલક	૪ " ૨૪-૦
મરતાની	૫ " ૩૦-૦	હસ્તા-ચુલ્લા	૫ " ૩૦-૦
પૂળ	૩ " ૧૮-૦	નોબવાન	૩ " ૧૮-૦
તરાના	૫ " ૩૦-૦	હરિ-દર્શન	૩ " ૧૮-૦

સુચના:—પાછળથી ઓર્ડર આપનારને રેકોર્ડ માટે નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ઠેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — ડરબન.
(સાહ-જહાન સિનેમા સામે)

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને ઇન્ડીયાનો વિચો એ ખરી બાંધકરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટમ"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

ચર્ચાપત્ર

દ્રાંસવાલ હોદ્દા સેવા સમાજને ખુલ્લો પત્ર

[આ ચર્ચાપત્રના મથાળા નિચે જે કાંઈ પણ છપાય છે તે સાથે તંત્રીને કથો સંબંધ નથી હોતો. માળા માળા વગર ચોક્કસ મુદ્દાઓ વિરોધ અથવા તરફેણના લખી ચોક્કસનારનો પત્ર છાપવો એ તંત્રીની ફરજ હોય છે. સમાજ માં જે વિચાર બેઠો પ્રવર્તતા હોય તેનો ખુલાસો ઘણીવાર બહારમાં થવો જરૂરી હોય છે. અને વિનયપુર્વક પ્રશ્નો પુછાવવા જોઈએ અને વિનયપુર્વક જવાબ અપાવવા જોઈએ.—તંત્રી.]

અધીપતી,
'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન',

મહેશાન તંત્રીશ્રી,—દ્રાંસવાલ હોદ્દા સેવા સમાજ દ્વારા આજે લાંબો સમય થયાં એક "આંધી બાલ વિદ્યાલય"ને નામે એક શાળા ચાલી રહી છે. હોદ્દા સંસ્કૃતી જાળવી રાખવાની આ સમાજનું રૂઢ પ્થેય છે, એ પ્રસન્નિય છે. એ શાળામાં અનેક શિક્ષકો, શિક્ષિકાઓ, અને એક પમારદાર નિરીક્ષક કામ કરે છે. દરેક ઓકરાંઓ દીઠ એ શાળામાં માસીક શી બાર શીર્ષોમથી માંડી પંદર ધીર્લોમ સુધી નિયમીત, ફરજિયાત લેવામાં આવે છે. માસીક શી આપતાં, બાળકના બાધીને સંજ્ઞેમાતુસાર ઢીલ/યામ તો શિક્ષકના મીજનને પાર રહેતો નથી અને હંડરૂપે ત્રીમાસીક, ૭ માસીક અથવા તે બાર માસીક પરિક્ષાનો રીપોર્ટ બાળકને આપવામાં આવતો નથી. એટલું જ નહિ પરંતુ ચઢેલી શી માટે સંસ્થાએ બાળકના વાલીઓ ઉપર કોર્ટ મારફતે સમન્સ ક્યાંના દાખલાઓ મોજુદ છે. "સેવા" એ આ સંસ્થાનું મુખ્ય પ્થેય છે તો પછી બાળકના વાલીઓ ઉપર આટલી વધી સખતાઈ કરવી એ આ સંસ્થાને શોભારપદ છે?

હોદ્દા તહેવારો દરમીયાન બેચ જોવા પ્રસંગે પણ રક્ષા બંધનને નામે સાઈનેટુ ઉધારણું એ સંસ્થા કરે છે અને લોભો ઉમંગે સંસ્થાને સાથ આપે છે. અફસોસની હકીકત એ છે કે વાલીઓની આવી મદદ મળવા છતાં પણ એ સંસ્થા આ શાળા "વેપારી પદ્ધતી" (Commercial Basis) ઉપર ચલાવતી હોય એમ લાગે છે. કેમકે ઓકરાંઓ એ શાળામાં બાગ્યે જ કંઈ શીખે છે. મારી દીકરી એ શાળામાં બણે છે અને મને આ જાતી અનુભવ છે. શાળામાં જોઈએ તે કરતાં વધુ શિક્ષકો રોકાયા છે. જોને બોલો બાળકના વાલીઓ ઉપર વારંવાર રહે છે. કેમકે કોર્ટના સમન્સ દ્વારા તેઓને શી ભરવાની ફરજ પડે છે. શિક્ષકો બાળકના અભ્યાસ ઉપર જરાયે ધ્યાન આપતા નથી. આ શાળામાં ટેટલાયે ખીન-અનુભવી શિક્ષકો છે. જેઓ બાગ્યે જ સરળ, સાદું અને સીધું યુજ્જરાતી બોલી શકે. ટેટલાક શિક્ષકો અને

શિક્ષિકાઓ "પાણી ને બદલે પોણી" "અમચા ને બદલે સમસો" "પેલાં ને બદલે હેલું" બોલે છે. એ શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ બાળકને યુજ્જરાતી બાયાનું જ્ઞાન કેવી રીતે આપી શકે? અને હોદ્દા બાયાની સંસ્કૃતી કેવી રીતે જાળવી શકે? એ સમજવું કઠણ છે. આ શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ ઉપર દેખરેખ રાખવા જે નિરીક્ષક (Inspector) રાખવામાં આવ્યા છે. જેનો પગાર આશરે. પૌંડ ૪૫-૦-૦ છે. આ નિરીક્ષક એ સરકારી અંગ્રેજી શાળાના શિક્ષક છે અને મારી સમજે મુજબ એ બાગ્યે જ નિરીક્ષકનું કામ જાળવવી શકે છે કેમકે એમને સરકારી શાળાના કામ બાદ બાગ્યે જ એ રૂઢી ફરજ જાળવવાની કુરસદ હોય છે.

આ શાળાના શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ તેમજ નિરીક્ષક "Hindu Aparthied" જાતિય પક્ષના રાજ કારણમાં કામય રહે છે. અને આવી પક્ષાપક્ષીના પ્રકરણમાંથી બાગ્યે જ એઓને શાળામાં શીખવવાની કુરસદ હોય છે. ટેટલીક વખત બાળક ના વાલીઓ જે કંઈ ફરીયાદ કરે તો શિક્ષકના રોપનું કારણ યદ પડે છે અને અફસોસની ખીનાએ છે કે નિર્દોષ બાળક ઉપર જે લેતાં એ શિક્ષકો જરાયે ખેંચાતા નથી. આ શાળાના સંચાલન ઉપર દેખરેખ રાખવા એક શાળા સમિતિ છે. આવી એક સમિતિએ હુંક મુદત ઉપર "Hindu Aparthied" જાતિય પક્ષ પક્ષીને લઇ ને રાજનાયુ આપી વિદાય લીધી કેમ કે શાળાના મુખ્ય શિક્ષકના નમણુંક સંબંધોને નિર્ણય લેવાતો હતો. ત્યારબાદ બીજી શાળા સમીતીની નિમણુંક કરવા માં આવી જેમાં વેપારી વર્ગના માણસો છે કે જેઓને શાળાના સંચાલન ઉપર દેખરેખ રાખવાની બાગ્યે જ કુરસદ હોય છે. અને જેઓને શાળાના શિક્ષક સંબંધે બાગ્યે જ રાસ છે. આ પ્રમાણે "હોદ્દા એપાર્ટહેડ"ના ધોરણે આ શાળાનું તત્ર ચાલી રહેલું છે જેમાં અંતે બાળકોના શિક્ષણને અતિધણું નુકયાન પહોંચી રહેલું છે.

વધુમાં હું સોગંદ ઉપર કહું છું કે મધ કાલે મને આ શાળાના મુખ્ય શિક્ષક બપોરે સવાનણ વાગ્યે રસ્તામા જોયા મેં વિનયથી પુછ્યું કે

શાળાનો વખત અઢી વાગ્યાનો છે અને તમે શા માટે આટલા બધા મોડા થયા? તો જવાબમાં "જોમજ ચાલે" એવો જવાબ મળતાં મને આશ્ચર્ય મયું. આ પ્રમાણે પમારદાર મુખ્ય શિક્ષક નો દૈનિક કામક્રમ હોય તો શાળામાં બાળકોને "નિમમિતપણું"નો પાઠ જોએ, ફરી રીતે શિખવી શકે?

આ ઉપરાંત શાળાના શિક્ષકો સંબંધેની નિમણુંકો કરતી વખતે પણ યોગ્યતા કરતાં "હોદ્દા એપાર્ટહેડ"ના ધોરણ ઉપર વધુ ધ્યાન અપાય છે એ પણ જોચનીય છે.

બાળકોના દિલને લક્ષમાં રાખી શાળાના યોગ્ય સંચાલન માટે લાગતા વળગતા હોદ્દેવારો "હોદ્દા એપાર્ટહેડ" ને બાગ્યે જ મુકી જાગ્યું ધાય એવી મારી પરમાત્માને પ્રાર્થના છે.

લી.
આંધી ભારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીના વાલી શ્રી નાનુભાઈ મણીભાઈ દેશાઈ.

યુજ્જરાતીઓને અખીલ

અધીપતી,
'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન',

તંત્રીશ્રી,
હું જોઈ છું કે આપણી યુજ્જરાતી કોમ હજુ જુના રીત રીવાજ ને મુકતા અચકાય છે, અને બ્રાહ્મણો ઉપર પૈસા ફેંકે છે. જે લોકો વધારે પૈસા આપે એમને બ્રાહ્મણ તરફથી વધારે આશીર્વાદ મળે. આ બંધી વસ્તુ એક ઢોંગ અને ધર્તીય યદ્ ગયા છે. શું આપણે આ વધી ઝીજ્જેમાં માંનીયે છીએ. જુના જમાનામાં આ બંધી વસ્તુઓ બ્રાહ્મણો એ લોકોને પોતાના હાયમાં રાખવા માટે રચી હતી. પણ આ તો ૨૦મી સદી છે.

આજે જ્યારે હોદ્દાજરતાનમાં સામાજિક સુધારાઓ યદ્ રહ્યા છે, અને અર્થ વગરના રીવાજો પણ નીકળી ગયા છે. ત્યારે આપણે વધુ પછાત યદ્ રહ્યા છીએ.

મરીય બ્રાહ્મણો અથવા યુજ્જરાતી ઓને મદદ કરવાનો મારો વિરોધ નથી. પણ જ્યારે એવા લોકોને પોરાક અને કપડા આપવામાં આવે છે, જે લોકો ખરેખર મરીય નથી પણ મરી-પાઇ તો ઢોંગ કરે છે, ત્યારે હું એનો સખત વિરોધી છું સીધું ફક્ત મરીમો નેજ આપણે જોઈએ.

આપણી કોમમાં આપણે નજર નાખીએ. આપણી વચ્ચે ઘણા મોટા મુરતી તથા કાઠીવાવાડી વેપારીઓ છે. આ લોકો એક મંદીર બાંધવા માટે આસાનીથી પૈસા બેચા કરી શકે છે. ક્ષમબજ ૧૦૦ વરસથી આપણે આ

દેશમાં વચ્ચા છીએ; તે છતાં આપણે એક મંદીર બાંધવા જોટલા પૈસા બેચા નથી કરી શક્યા. પણ આજે પૈસા, પૈસાની ધુનમાં આપણે આ બંધી ઝીજ્જે તરફ આંધળા યદ્ મયા છીએ.

જો આજે એક યુજ્જરાતી મંદીરની કમીટી રચવાય તો હું આમાં ૧૦૦ ગીની બેટ આપવા તદ્દયાર છું. આપણે વરસોથી જે જગ્યામાં ગરખી જરીએ છીએ, એ જગ્યા હવે આપણી કોમ માટે નાની પડે છે. આ જગ્યા વાપરવા બદલ આપણે પટણી સોશી-મલ કલખનો આભાર માનવો ઘટે છે. સાથે સાથે વી. એન. નાયકનો પણ આભાર માનવો જોઈએ કે તેમને પોતાના મકાનમાં મંદીર માટે જગ્યા આપી છે.

મારા જેવા ખીજ ઘણા નવજુવાનો છે જે રોકેલેરશીપ આપવા માટે, પાંચ-દસ પાઉંડ આપવા તદ્દયાર છે. પણ આવા લોકોની સંખ્યા ઓછી છે. ખાસ કરીને વેપારી વર્ગ તરફથી વધુ મદદની આશા મળવી જોઈએ.

આપણા બાળકોને સાઈ શિક્ષણ આપવું એ આપણું કર્તવ્ય છે. આજે પૈસો એ બધું નથી. બાળકને શિક્ષણ આપવાથી, તે આજળ જતાં પોતાના પત્ર ઉપર ઉભવાને લાયક અને છે. પણ કમનસીબ છે કે આપણી કોમમાં વધુમાં વધુ બાળકો ફડી અથવા ટમી ચોપડી સુધી જ જાય છે. ઓકરાંઓ પોતાના બાપની દુકાનોમાં ઉભા રહી જાય છે, અને ઓકરાંઓ, મોટી યદ્ એટલે તેને પરણાવવાની વાતો કરવા માં આવે છે. આજ કારણસર આપણી કોમમાં આજે નેતાગીરી નથી. તામીલ લોકોમાં, મરીય અથવા પૈસા દાર કુટુંબ હોય, તે છતાં બાળકોને પુરતું શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. આજે મોટા ભાગના શિક્ષકો ટામીલ છે, જ્યારે યુજ્જરાતી અને મુસલમાન કોમોમાંથી થોડાક જ છે.

વખત આજે છે જ્યારે આપણી કોમમાં એક જે યુજ્જરાતી બહેનો ડોક્ટર અને, અને થોડી નસો પણ બને. આપણા પુરુષોમાં પણ વજીલો અને ડોક્ટરોને વધારો થવો જોઈએ. આપણા માં રાષ્ટ્રીયત્વ પણ નથી. હેલ્લી સત્યાગ્રહ ની લડતમાં, ફક્ત ત્રણ યુજ્જરાતી નવ-જુવાનો, રવ. મણીલાલ ગાંધી, અને હું સામેલ થયા હતાં. મને ખાતરી છે કે જો આજે પુ. બાપુજી જીવતા હોત, તો એમને આપણે માટે માણુ નીચું કરવું પડત. આજે આપણો મોટો ફરમન આપણી નબળાઈ છે.

આપણે લગ્ન વિવાદમાં પૈસાનું પાણી કરીએ છીએ. જમણોમાં અનહદે ખાવાનું બગાડવામાં આવે છે. આ પ્રસંગે સાંદાઇથી કરવાનો સમય ક્યારનો આવી લાગ્યો છે. લગ્નમાં ન ખરચેલા નાણા દાન કરવા જોઈએ.

મને ખાતી છે કે પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા આનાથી ઘણા પસંદ થશે.

દિવાળી પત્રીકાઓ મોઠા કલવાનો રીવાજ પણ અંધ કરવો જોઈએ, કારણ હવે આ વસ્તુ એક જાહેર અખર જેવી થઈ છે. આને આપણે જોઈએ છીએ કે શ્રીદેશ અને દક્ષિણ આફ્રિકાના મોટા વેપારીઓએ ક્રીમસ કાર્ડ ન મોકલવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. અને આમાં અચૂંતા પૈસાનું દાન કરવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. આપણા વેપારીઓએ પણ આનું અનુકરણ કરવું જોઈએ.

આપણી સ્ત્રીઓમાં પણ અચૂંતા થવી જોઈએ. આને એમને રમતોમાં અને કપડા લગામમાં વધુ ધ્યાન આપવું જોઈએ. ટામીલ ભૈરાવો પહેરવા જોડવામાં બહુ જ આમળ છે. ત્યાર પછી મુસ્લીમ ભૈરાવો છે, પણ આપણા ભૈરાવો બહુ જ પછાત છે. મોટા ભાગના ભૈરાવો નિરસ છે. હું એમ નથી કહેતો કે બધી જ ગુજરાતી બહેનો આવી છે, પણ પ્રમાણ માં વધાર બહેનો પછાત છે. હું એમ પણ નથી કહેવા ઇચ્છતો કે સારો પહેરવેશ કરવાનો અર્થ એ થાય છે કે બપોળા કરવો અથવા લીપરટીક લગાડવું. આપણી બહેનોને લીપરટીક નથી શોભતું માંદું કહેવું એમ છે કે, બહેનોએ કપડા વિચારીને પહેરવા જેથી કપડા શોભે પછી બહેને તે સાદાજ કપડા બહેને હોય બહેનોને સુષડતાથી ચાલવાની અને ભૈલતા પણ થીખવાની જરૂર છે. આ વસ્તુ પુરુષોને પણ લાગુ પડે છે મુરતી કામ જે મોટી સ્ત્રીઓ આંધી છે અને કાઠિયા ધારી કામ એ પા. ૧૦૦,૦૦૦ની ઊંચાઈની પ્રાઇમરી અને ટાઇ-

સ્કુલનું મોટું આલેશન મકાન લખભગ પુર કંઈ છે, અને ઊંચાઈના માટે લોન્ડન સ્ટ્રીટમાં સ્કુલ આંધી છે, બાલજી બાપા કે જેમને પા. ૧૦,૦૦૦ આ સ્કુલ માટે આપ્યા છે. અને ખીલ લોકોએ જેમને પોતાનો ફાલો આપ્યો છે, એમ અભિનંદના વંદે છે. હું આશા રાખું છું કે આપણી કોમના ખીલ માઇ પણ પા. ૧૦,૦૦૦ની રકમ આપવા તકપાર થાય. આ લોકોને આપણા બાળકો હમેશાં પાંદ કરશે.

હું આશા રાખું છું કે તમારા પ્રસિદ્ધ છાપાના ખીલ વાંચ્યા, જે લખેલી બાબતો વિષે પોતાના વિચારો દર્શાવશે.

લી.
(કાઠિયાવાડી હોલિયુ યુથ ઓર્ગેનાઇઝેશને સભ્ય.)

૧૯૫૮નો સર્વશ્રેષ્ઠ ગ્રન્થ

ભારતના રાષ્ટ્રીય ગ્રન્થ રૂરે આપણા અંધારણમાં ગાન્ય રખાયેલી દેશની ચોરે બાધામાં અનુવાદ કરવા માટે શ્રી અનન્ત ગોપાળ શેવડે રચિત હોલિ નવલ કથા "જવાલા-મુખી"ને પસંદ કરી છે. આ નવલ કથાને વિષય છે ૧૯૪૨ની ક્રાન્તિ. આપણા દેશની પ્રજાએ સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધ ખેલતાં ખેલતાં જ માતનાઓ સહન કરી તેનું આ લેખન એમાં કરવામાં આવ્યું છે. લેખકે પોતાની આ નવલકથા આઝાદી જંગના નામી અનામી શહીદોને અર્પણ કરી છે. આ નવલકથાને મને વર્ષે

મધ્ય પ્રદેશની સરકાર તરફથી પારિ-તોષિક મળ્યું હતું.

શ્રી શેવડેને આ નવલ લખવાની પ્રેરણા ૧૯૪૨ થી ૧૯૪૫નાં ત્રણ વર્ષ દરમિયાન તેમણે વેડેલા જેલ વાસ માં સ્કુરી હતી. અલખત નવલકથા તેમણે જેલમાંથી બહાર આપ્યા પછી લખી હતી. આ નવલકથા પ્રગટ થતાં વેંત રાષ્ટ્રના અગ્રણી સાહિત્ય કારોના ધ્યાન પર તે આવી હતી અને યુદ્ધ રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે પણ એને '૪૨ની ક્રાન્તિના આન્દોલનના આબેહુલ ચિત્રણ તરીકે જાળખાવીને પ્રશંસી હતી.

આ જમાનામાં પણ !

બ્રિટિશના વડા પ્રધાન શ્રી ઉતુએ જણાવ્યું હતું કે એક અરીખ માણસ તરીકે મેં થોડાં પહેરવાનાં કપડાં સાથે વડા પ્રધાન પદનો ઢોહો સંભાળ્યો હતો, એજ સ્થિતિમાં હું વડા પ્રધાનપદેથી મુક્ત થઈ છું.

સરકારને ખર્ચે મેં જે કેટલાક સુટ તકપાર કરાવ્યા હતા તે મેં એ અખ્યારોના તંત્રીને સુપરત કર્યા છે. તેઓ એનો એમને યોગ્ય લાગે જી રીતે નિકાલ કરશે.

ઉતુએ જણાવ્યું હતું કે વિદેશી સરકારો તરફથી તેમજ રાજ્યના મહેમાનો તરફથી મને મળેલી બેટ સોઆદો પણ હું સરકારને આપી દેનાર છું. જ્યારે મારાં પુસ્તકોની રોયલ્ટી બ્રિટિશના બુતપૂર્વ સર્વોચ્ચ ન્યાયમૂર્તી શ્રી ઉર્થીમ મોંગના અધ્યક્ષ પદવાળી એક સમિતિ ધાર્મિક અને સંભાવતી સંસ્થાઓને વહેંચી આપશે.

તેની ચોંતા ન હોય તો તમે આ બળાપો થા માટે કરો છો!

"અબ્બુ! મને શરમ આવે છે."
(બેપોલસના યુક્લ)

અભિનવ રામાયણ
રામાયણનું મુનિ સંતમાલજીએ કરેલું રૂપાંતર. આ પુસ્તક ઘણું વાંચવા-લાયક છે.
ક્રીમત શ્રી. પ-૬ પોસ્ટલ સાથે.
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, - Natal.

રોષ્ય મહોત્સવ

શ્રી ટ્રાંસવાલ હોલિ સેવા સમાજનો રોષ્ય મહોત્સવ નિચે પ્રમાણેની તારીખે અને સમયે આંધી હોલ પંચ કોલસ રોડે જોડાનીસખર્માં ઉજવવામાં આવશે.

કાર્યક્રમ: શનીવાર તા. ૧૩ ડીસેમ્બર ૧૯૫૮.

૧. સાંજે ૬-૩૦ થી ૭-૩૦ પર અને ધાર્મિક વિધીઓ.
૨. સાંજે ૭-૩૦ જોડાનીસખર્માં મેપર રોષ્ય મહોત્સવ સમારંભ પ્રુલ્લો યુકરો.
૩. પ્રમુખનું પ્રવચન અને મંત્રીઓ તરફથી સમાજનો વ્રતાંત.
૪. બેજીલી વ્યક્તિઓના પ્રવચનો.
૫. ચાલુ કામ કાળેની વચમાં સંગીત રાખવામાં આવશે

રવીવાર તા. ૧૪-૧૨-૫૮.

૧. સવારે ૯-૩૦ થી ૧૨ મુધી પર બજત અને ધાર્મિક પ્રવચનો.

બપોરે ૨-૩૦ જાહેર સભા મળશે જેમાં

૧. વિદ્યાલય, સંસ્કાર, રમશાન અને લાયબ્રેરીની સમિતિના પ્રમુખો તરફથી સંસ્થાનો વ્રતાંત

૨. પ્રવચનો.

૩. સંગીત અને મનોરંજન કાર્યક્રમ ચાલુ કામકાળેની વચમાં થશે.

૧. સાંજે ૭-૩૦ વાગે જુદા જુદા વિદ્યાલયની વિદ્યાર્થીઓ તરફથી મનોરંજન કાર્યક્રમ કરવામાં આવશે.

સર્વે બાઇઓ અને બહેનોને આ સમાજના મહાન પ્રસંગે હાજરી આપવા આગ્રહભરી વિનંતી છે.

એલ. વી. પારેખ,
(પ્રમુખ)

મગનલાઇલ લગુભાઇ,
વેણીલાલ એમ. જોદી,
જે. મા. મંત્રીઓ.

આવતાનાં એવાણુ

રૂચેરા એાજા

બાઇ રે મારા! જોળખી લીને આવતાનાં એવાણુ, તરવું હો તો કંઈથી પહેલો અળજો કીને પહોણુ. ચાકર હો કે માલિક બાઈ, ટક-ઠાવા સૌ છેડો, માલિક-ચાકર બેદ જીવી સૌ દેવની દોરી તોડો. પ્રેમને સૂતર તાંતજી આ ધો જાન, એકલપેટા હોય તે બધું, એકલા ખાવે ધાન. આપણુ બેળ વસીએ, બેળાં મળએ રે બખવાન, રળાએ બેળાં ધન ને બેળાં ધાન. ધનની અને મનની આને ગોલીએ બધી ગાઈ, ઇધ ઇધને પામવું એ તો મળયુથીને પાઈ, સંત કરે એ સંતનાં આને માન. સાંભળી લીને સાદ રે બાઈ! કાળના પ્રેરક ભોલ, પ્રેમના હંડા નીરમાં કૂદી આજ કીને અધોળ, સહુનો ઉગે સુખનો આને બાણુ. બાઇ રે મારા! જોળખી લીને આવતાનાં એવાણુ.

નારીનો ચોશાક

એક બહેને નાયલોનની સાડી પહેરી હતી. સફેદ નાયલોનની સાડી ને સફેદ નાયલોનનું પોલકું. એક બહેન કહે:

"આ પેલીએ આવું કેમ પહેયું" હશે?"

"જેને જે ગમે તે પહેરે" મેં કહ્યું.

"પણ આવું તે પહેરાતું હશે?"

"પહેરાતું હશે ચું, પહેરાયલું જ છે ને?"

"અરે પણ આ તો એનું આણું અંમ દેખાય છે. આવું પહેરવાનું હોતું હશે? આ પહેયું" તો મેં ચું ને ન પહેયું" તો મેં ચું? કાંઈક તો મર્મોદા રાખવી જોઈએ કે નહીં?"

"તે પહેરનારને એવું બાન નહીં હોય? એને પોતાનું અંગ દેખાય

સામાજિક ખબરો

ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટી

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટીની એક સામાન્ય સભા તા. ૩૦-૧૧-૫૮, રવિવારના રોજ બપોરે ૩ વાગે સોસાયટીના પ્રમુખશ્રી પરશુભાઈ નીકાભાઈના પ્રમુખપદે પાર્ટીઘર હોલમાં મળી હતી. તેમાં મત વર્ષના કામકાજ અંગે મંત્રીઓને તથા ખજાનચી ઉપરાંત સાળા સમિતિને રીપોર્ટ રજુ થયો હતો. નવા વર્ષના ડોક્ટ્રીને નીચે મુજબ યુટી કાઢવામાં આવ્યા હતા :

પ્રમુખ : શ્રી જીવજી પરમજી ભગત, ઉપ-પ્રમુખ : કાનજીભાઈ ભાણુભાઈ, શ્રીમતી મણીબેન જુલાભાઈ રજુજીભાઈ, શ્રી ગોવિંદભાઈ ગોસાઈભાઈ, શ્રી ઉકાભાઈ મોરારજી, પરશુભાઈ મીઠાભાઈ; મંત્રીઓ : શ્રી ડાહ્યાભાઈ યુશાલભાઈ, બાવાભાઈ કાનજીભાઈ; સહ-મંત્રી : વિનયચંદ્ર ખી. પટેલ; ખજાનચીઓ : શ્રી પ્રેમાભાઈ પરશુભાઈ, યુનીલાલ વલ્લભભાઈ; કમીટી સભ્યો : સર્વશ્રી : મગનલાલ રામભાઈ, જોડુભાઈ ડાહ્યાભાઈ, હીરાભાઈ જીવજીભાઈ, મણીભાઈ ગલાલભાઈ, દુર્લાભભાઈ ગોસાઈભાઈ, જુલાભાઈ છીતાભાઈ, જીવજીભાઈ દયાળજી, હાકીરભાઈ ડાહ્યાભાઈ, નાનુભાઈ લાલભાઈ, ઉકાભાઈ પરમજી, જોડુભાઈ ગોવિંદજી, વલ્લભભાઈ રામભાઈ, રામભાઈ હાંસજીભાઈ, જુલાભાઈ રામભાઈ, ડાહ્યાભાઈ નાથાભાઈ, કાલિદાસ જીવજીભાઈ, જીવજીભાઈ રામભાઈ, હીરાભાઈ ઉકાભાઈ. શ્રીમતી જમનાબેન છીતુભાઈ, શ્રીમતી જસોદાબેન ઉકાભાઈ, શ્રીમતી લક્ષ્મીબેન જુલાભાઈ.

સાળા સમિતિના સભ્યો :
પ્રમુખશ્રી ડાહ્યાભાઈ યુશાલભાઈ, મંત્રી : જુલાભાઈ દયાળજી, ખજાનચી : હીરાભાઈ જીવજીભાઈ, ઇન્સપેક્ટર : ઉકાભાઈ પરમજી, જોડુભાઈ ગોવિંદજી. સભ્યો-સર્વશ્રી : ઉકાભાઈ મોરારજી, ઉકાભાઈ પરમજી, બાવાભાઈ કાનજી, જુલાભાઈ છીતાભાઈ, બાવાભાઈ કાનજી, જીવજીભાઈ દયાળજી.

ગાંધી જયંતી ફેડ
શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટી-જે'બર્ગના આશરણ હેઠળ પુન્ય ગાંધીજીની ૮૯મી જન્મ જયંતિ (રિટિયા બારસ) નિમિત્તે શ્રી કાનજીભાઈ ભાણુભાઈ પટેલના પ્રમુખપદે પાર્ટીઘર હોલમાં સાંજે ૭ વાગે એક

જરૂરસભા મળી હતી. આ પ્રસંગે અનુસરીને શ્રી ભારત શારદા મંદિરના બાળકોનો પુ. બાપુજીના જીવન અને કાર્યને અનુલક્ષીને ટુંકો, બોધવાયક કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. પ્રમુખશ્રી તરફથી તથા અન્ય વક્તાઓ તરફથી પુ. ગાંધીજીને લખ્યા જ ભાવ-પુર્વક અંજલીઓ આપવામાં આવી હતી. પુ. ગાંધીજી તેમના જન્મદિને હંમેશાં દરિદ્રનારાયણને જૂલતા ન હતાં. એ સિદ્ધાંત મુજબ પ્રમુખ રચાનેથી વિનંતી કરતાં જનતાએ તેને સહર્ષ વધાવી લીધી હતી. અને પા. ૨૨૭-૫-૦ જેવી રકમ દરિદ્રનારાયણ માટે એકઠી થઈ હતી. તે નીચે મુજબ વહેંચવામાં આવી છે.

- કરતુરબા સ્ટુલ ફેડ,
 - શીનીકસ પા. ૧૦૦-૦-૦
 - રૂડીપુટ આંધળાની સ્ટુલ, ૨૫-૦-૦
 - ઈન્ડિયન એન્ડ કલર બ્લાઈઝ એસો. જે'બર્ગ, પા. ૨૫-૦-૦
 - એલેકઝાન્ડ્રીયા ટી. ખી. એસો. જે'બર્ગ. પા. ૨૦-૦-૦
 - ઈન્ડિયન એન્ડ કલર વેલ્ફેર એસો. જે'બર્ગ. પા. ૨૦-૦-૦
 - શ્રી ભારત શારદા મંદિરમાં બજીયા ગરીબ વિદ્યાર્થી-ઓને પુસ્તકો પા. ૩૭-૫-૦
 - કુલ સરવાળો પા. ૨૨૭-૫-૦
- નોંધ : ફેડનું લીસ્ટ આવતે અઠવાડિયે અપાયે-તંત્રી

શ્રી રામકૃષ્ણ બાલ મંદિર વાર્ષિકોત્સવ

સ્વામી શ્રી નિશ્ચલાનંદજી સ્થાપિત રામકૃષ્ણ બાલ મંદિરના ફેડસભ્યો, ક્રીડાર્પ અને ઓફિસરનના બાલ મંદિરના બાળકોનું એક સંમેલન તા. ૨૦-૧૧-૫૮ રવીવારના રોજ ગાંધી હોલમાં બપોરે ૨-૩૯ વાગે પ્રમુખશ્રી એમ. નાયડુના પ્રમુખરચાને મળ્યું હતું. તેમાં ભાગ લેતા ૨૫૦ જેટલા અને ખીજા બાળકો મળી ૫૦૦ જેટલાં બાળકોએ હાજરી આપી હતી. પ્રાર્થનાથી કાર્યક્રમ શરૂ કરી બજન, કીર્તન, ધુન, અભિનય વગેરેના કાર્યક્રમો યોજવા હતા. પ્રમુખશ્રીએ બાલ મંદિરની ઉપયોગીતા વિશે જણાવ્યું હતું. શ્રી નાયુભાઈ મોતીરામ મીઠી કે જેઓ આ કાર્યમાં અતી રસ લે છે તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, આફ્રિકા જેવા દેશમાં જુલાઈ જતી ભારતીય સંસ્કૃતિના કામમાં બાળકોમાં નાનપણથી જ ધાર્મિક અને ચારિત્ર્ય ધરનાર સંસ્કાર આવે તે માટે તમામ માતા-પિતાનાં બાળકોને આવા બાલમંદિર માં અઠવાડિયે એક કલાક (રવિવારે એકલાવા.

આ પ્રસંગે બાળમંદિરોમાં ભાગ લેતા તમામ બાળકોને ચારિત્ર્યને લેડે એવા ૨૫૦ જેટલાં મુજરાતી-અંગ્રેજી પુસ્તકો ઇનામ આપવામાં આવ્યા હતાં. હીંદુ સેવા સમાજનો, તથા માઇક માટે ભારત યુવક મંડળનો તથા ઉત્સવ તઈપાર કરાવનાર જુદી જુદી સેવાભાવી બેનોનો તથા બાલ મંદિરના નિત્યના કાર્યક્રમમાં નિયમિત સાથ, સહકાર આપનાર બાઈ બેનોને હાર્દિક આભાર વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો હતો. ત્રણ કલાકના કાર્યક્રમ બાદ ચાંતિપાઠ કરી સભા વિસર્જન થઈ હતી.

સાબાર સ્વીકાર :

ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટી જે'બર્ગ તરફથી સંરચાની સાળાને પા. ૧૦૦-૦-૦ લખુભાઈ ખી. મોદી, બેદાનીસભ્યો, પા. ૧-૧-૦.

મરણ નોંધ

ડરબનના શ્રી ગોવનભાઈ મોરારના માતૃશ્રી શ્રી કેસરબેનનું તા. ૨-૧૨-૫૮ના અવસાન થયું હતું. આ દુઃખદ પ્રસંગે અનેક દિવાસાઓ રૂબરૂમાં, પરંતુ તાર દાર મળ્યા હતાં. તે સર્વે નો આ પત્રદારા તેઓ આભાર માને છે. સ્વર્ગસ્થની પુણ્ય સ્મૃતિમાં શ્રી ગોવનભાઈએ નીચે મુજબ દાન કર્યું છે.

- ઈન્ડિયન એપિનિયન પા. ૧-૧-૦,
- સા. આ. મોચી મહાસભા પા. ૧-૧-૦,
- ડરબન હિતેચ્છુ મંડળ પા. ૧-૧-૦,
- નિરાશ્રીત ફેડ (હોંદ) પા. ૧-૧-૦,
- હિતેચ્છુ ગ્રેસ (હોંદ) પા. ૧-૧-૦,
- અનાથ આશ્રમ પા. ૧-૧-૦, અનાથ આશ્રમ નવસારી પા. ૧-૧-૦, ડરબન રામકૃષ્ણ સેન્ટર શી. ૧૦-૬, અનાથ આશ્રમ હોંદ શી. ૧૦-૬, પાંજરા પૌર સુરત શી. ૧૦-૬.

જાણુવા જોએ

માણુસના શરીરમાં લોહુ એટલું હોય છે, કે એ બધું એકત કરવામાં આવે તો એમાંથી માંડ બેનાની ખીલી ખની રહે.

* * *
રશિયાની શાસ્ત્રીય સંરોધન સાળા માં એકંદર ૬૦,૦૦૦ સીઓ કામ કરે છે. હોંદમાં એટલા પુરપો પથુ એ ધંધામાં નથી.

* * *
કહેવાય છે, કે ચન્દ્ર પર મયા બાદ જોરથી ધુમ મારવા છતાં તે સંબળાવાની શક્યતા નથી, કેમકે ખનિલહરી જોને ખેંચી જવા માટે ત્યાં હવાનો અભાવ છે.

* * *
એક અમેરિકન ડોક્ટરનું કહેવું છે, કે ટામેટાં કેન્સર સાફ કરી થકે છે, કેમકે એમાં રક્તરોધક તત્ત્વો હોય છે, જે રક્તના બગાડને દૂર કરે છે.

* * *
ભારતમાં ક્ષયથી દર મિનિટે એક માણુસ મરે છે અને મલેરીયાથી દર બે મીનિટે એક માણુસ મરે છે.

વિનિત બેઠણી કોરા
(યુજરાતી હુ યુજરાતી ડીકલનરી.)
યુજરાત વિલાપીકોના - કી'મત ૧૮/૬
મળવાનું ઠેકાણુ : આ ઝોરીસ
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

For Sale

A very large, centrally situated, vacant shop with fixtures and fittings and Indian occupation, opposite the licensing office in market street, Johannesburg, is available as from 1st January, 1959. These premises can be walled-up into three (3) shops, if required.

There are also two rooms and a kitchen for residence at the rear of the shop.

Interested persons can contact the seller at :

Phone, 835-3089, or 424,
Main Road Ferreirastown,
JOHANNESBURG.

પરચુરજી

—યુનીયનમાં હવે જાનનીસ કરી આપતી થઇ છે એનો પહેલો જથ્થો આ માસનો આ અઠવાડિયે આવ્યો છે. હવે પછી દર મહિને ૧૦૦ કાર આવ્યા કરશે.

—સાથે આફ્રિકામાં ડારપીટલોમાં ખીલ દરદીઓ કરતાં માનસીક રીતે પીડાતા દરદીઓ વધારે છે એમ તંદુરસ્તી ખાતા તરફથી જાહેર થયું છે.

—એલજીરિયાના સવાલ પર જ્યારે યુનોમાં ચર્ચા થઇ રહી હતી ત્યારે ફ્રાંસ તેમાંથી “વોટ આઉટ” કરી ગયું હતું.

—વરજીનીયા-એલેન્ડ્રી સ્ટ્રેટ-માં સીનેમાંથી “એપીકાપ” રૂમ રાખવામાં આવ્યો છે. ત્યાં બેસી માતાઓ બેઠ

એ સાંભળી શકે પણ ખાળકના રડવા નો અવાજ બહાર ન જાય.

રશીયન લેખકનું નિવેદન

ચોડા દિવસ પહેલા રશીયન લેખક પાસ્ટરનરને આ વર્ષનું શાંતી પરીતોષક મળ્યું હતું. એ માટે લેખક પર રશીયા ના સત્તાધીશો ખરા થયા હતાં. અને એને દેશ નીકાલ થવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. પારીતોષક મળ્યા પછી તેઓ ખુબ ખુશ હતાં. અને માન્યુ હતું કે; એમની સાહીત્યની સેવાની આ કદર છે. પણ જ્યારે તેઓએ જોયું કે આ પારીતોષક રાજકીય કાવા-દાવાથી રંખાયેલું છે ત્યારે તેઓએ પારીતોષક પાછું ફેરવ્યું અને રશીયા માંથી દેશ નિકાલ ન કરવા પ્રયુખને વિનવ્યું.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાયબન, રેયમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઓઝો બાળકો અને પુરુષો માટે ભિત્તમ નવના સુવન જર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બગ્યાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્ડેડસ, શોલ્સ; નેપકોનસ વિગેરે.

ફરેક નવના માલ માટે તપાસ કરવા બહામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેંગ્લોરનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

હોંદ અને પરદેશથી મંગાવેલો માલ

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હાલસેલ મર્ચન્ટસ

૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, — બોક્સ ૨૧૬૮

ફોન : ૨૭૩૪૯ — ડરબન.

જથ્થા બંધ વેચનાર

અમે નીચલા માલોનો જથ્થો રાખીએ છીએ :

- ફેરમ બોર્ડ ફેન્સી ગુડસ
- અગરબત્તી બીજો શણગાર તથા
- સારી શોલાની ચીજો
- હેન્ડ બેગસ લેટ આપવા લાયક ચીજો

ચોલકા માટે કપડું

પ્લાસ્ટીક તથા કાંચની બંગડીઓ, ખનાવટી ડાગીના ચાંદિ તથા પિત્તળની ચીજો, ટપલ અને લીતના ઇલેક્ટ્રીક લેમ્પો.

સીઓ માટે ખોટા વાળો, ધડીયાળો વિગેરે.

તેમજ, નારીયળ, આદુ, હળદર, આમલી વિગેરે જથ્થામાં મળશે છે.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને

મી. યુસફ લુલા જે અમારા ડેરી કરનારા છે. તેઓને તમને માલ વતાવવા લખશે તે તે તમને બધી ચીજોના નમુના બતાવશે. અમને લખો અથવા ફોન કરો અમે તેમને માકલશું.

લીસ્ટ નં. ૧ ઉપયોગી પુસ્તકો

આત્મ કથા (પાકું પુસ્તક)	(ગાંધીજી)	૭ ૬
” (સંક્ષિપ્ત)	”	૨ ૬
આરોગ્યની ચાવી	”	૧ ૬
દિલ્હી ડાયરી	”	૭ ૧
ધર્મ મંથન	”	૫ ૦
નિત્ય મનન (દિગોરાબાઈને દિલાસા)	”	૨ ૧
ચરવદાના અનુભવ	”	૨ ૧
ગીતા બોધ (ગીતા વિષે સમજૂતી)	”	૧ ૦
સ્વામ ભૂતિ અને ખીલ લેખો	”	૧ ૦
અનાસક્તિ યોગ (ગીતા પર સરળ ટીકા)	”	૧ ૧
અહિંસાનો પહેલો પ્રયોગ	”	૨ ૬
મંગળ પ્રભાત (૧૧ વતોની સમજૂતી)	”	૧ ૦
હિંદ સ્વરાજ (જૂની પ્રત)	”	૧ ૦
આરોગ્યતા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન. ભાગ ૧ લે (ગાંધીજી)	”	૧ ૧
” ” ” ” ” ” ” ”	”	૧ ૦
સત્યના પ્રયોગો અને આત્મકથા (૧૦૨૧) ” ૧ લે ”	”	૨ ૦
” ” (૧૬૨૭) ” ૨ લે ”	”	૧ ૧
સારો જીવનો ખીલે અને ત્રીજો અનુભવ (જાને)	”	૧ ૬
ટાઇફોઈડ (જંસીલાલ હીરાલાલ ગાંધી)	”	૧ ૬
હાર બંધી યા સાર ? (ભારતન કુમારજી)	”	૧ ૩
લોકમાન્ય વીલકટું જીવન ચરિત્ર (પાંડુરંજ દેશપાંડે)	”	૭ ૬
બાપુની છાયામાં (બળવંતસિંહજી)	”	૧ ૩
બાપુને પગલે પગલે (રાજેન્દ્ર પ્રસાદ)	”	૧ ૩
મહાત્માજીની છાયામાં (ધનરથામદાસ ખીરલા)	”	૭ ૬
બાપુના પાંચમાં પુત્ર (જમનાલાલજી) ને આશીર્વાદ	”	૭ ૬
આમ ભજન મંડળી (જીગતરામ દવે)	”	૨ ૦
ગાંધીજી (બાળકોને માટે) ”	”	૨ ૦
જીવન લીલા (હાકા કાલેલકર)	”	૫ ૦
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરિત્ર (નરહરી પરીખ)	”	૨ ૩
આત્મચર્યાના - આશ્રમી કેળવણી	”	૮ ૦

‘Indian Opinion’ P. Bag, Durban,

લીસ્ટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ધર્યાવાસ્થ્ય વૃત્તિ (વિનોબાજી)	૧ ૬
સ્વિતપ્રજ્ઞ દર્શન	૪ ૦
ગીતા પ્રવચનો	૩ ૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (મહાદેવ દેસાઈ)	૧ ૩
રામનામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
બાપુ મારી મા (મનુબેન ગાંધી)	૧ ૬
માનવી ખંડિયેરો (કાલેલકર)	૬ ૦
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	૬ ૦
એતરશતી દિવાલો (હાકા કાલેલકર)	૧ ૩
હિંદનો કોમી ત્રિકોણ (અશોક મહેતા)	૬ ૦
બાપુની ગાંધી (હાકા કાલેલકર)	૩ ૦
આકાશ બલનાવણિ (નારાયણ ગોરેશ્વર ખરે)	૧ ૬
મધુકર (વિનોબાજી)	૫ ૧
નીતિ નાથને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨ ૦
કેળવણી વડે ક્રાંતિ (વિઠ્ઠલદાસ કોહારી)	૭ ૬
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (દિશેરલાલ મરાઠવાળા)	૩ ૦
મનુષ્યની સર્વગીણ કેળવણી (ગોપાળદાસ પટેલ)	૧ ૬
એકલા નનેરે (મનુબેન ગાંધી)	૨ ૦
બા બાપુની શીળા છાયામાં ” ”	૪ ૬
બાપુની પ્રસાદિ (મધુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫ ૦
કલકત્તાનો ચમત્કાર (મનુબેન ગાંધી)	૨ ૬
સ્મૃતી ક્રાંતિ દિશેરલાલ મરાઠવાળા	૪ ૦
હિંદની અંધેલ વેપાર શાહી (મગનભાઈ દેસાઈ)	૮ ૬
બિહારની કોમી આગમાં (મનુબેન)	૧ ૦
કેળવણીનો કાયદો (ગાંધીજી)	૫ ૦
પુર્વ આફ્રિકામાં (હાકા કાલેલકર)	૫ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથેનો પત્ર વહેવાર ૧૯૪૨-૪૪	૧ ૦
સત્યાગ્રહની સમ્પત્તી (મગનભાઈ દેસાઈ)	૬ ૦
સૌ પુરષ ગર્વાહા (દિશેરલાલ મરાઠવાળા)	૪ ૧

INDIAN OPINION, P. Bag, Durban, Natal.